

ספר חקיקה לבחינת הלשכה

דיני עבודה

מהדורה 2024

בית הספר רייסמן
בית הספר האינטרנטי הראשון להכנה לבחינות הלשכה

ספר חקיקה בדיון הדיוני - דיני עבודה

תוכן עניינים

2	חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969
16.....	צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשע"ח-2017
17.....	תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991
33.....	תקנות בית הדין לעבודה (קביעת סכום התביעה בדיון מהיר), תש"ן-1990

חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969

1. בית דין לעבודה (להלן - בית הדין) יהיה של שתי ערכאות: בית דין אזורי ובית דין ארצי.
2. לבית הדין יתמנו שופטים ונציגי ציבור.
3. מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט מחוזי, לפי חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי המשפט), כשיר להתמנות שופט בית הדין (להלן - שופט).
- 3א. על מועמד להתמנות שופט בית הדין יחולו הוראות סעיף 7א לחוק בתי המשפט.
4. (א) שופט יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של הועדה לבחירת שופטים לפי סעיף 4(ב) לחוק-יסוד: השפיטה, אלא שחברי הממשלה בועדת הבחירה יהיו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה.
(ב) שופט יצהיר הצהרת אמונים כאמור בסעיף 6 לחוק-יסוד: השפיטה.
(ג) היו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה סבורים, שלתקופה מסוימת קיים צורך ששופט משופטי בתי המשפט יכהן כשופט בית הדין, יודיעו על כך לנשיא בית המשפט העליון, והוא רשאי למנות, בהסכמת המתמנה, שופט משופטי בית המשפט העליון או שופט משופטי בית המשפט המחוזי להיות שופט בית הדין לאותה תקופה; שופט שנתמנה על פי סעיף קטן זה והתחיל בדיון יהיה מוסמך לסיימו גם לאחר תום תקופת מינויו.
5. (א) בבית הדין הארצי יהיו נשיא וסגן נשיא שיתמנו בדרך שנקבעה למינוי שופט.
(ב) נתפנה מקומו של נשיא בית הדין הארצי וכל עוד הנשיא החדש לא התחיל לכהן, או נעדר הנשיא מן הארץ או שנבצר ממנו זמנית למלא תפקידו, ימלא סגן הנשיא את התפקידים המוטלים על הנשיא וישתמש בסמכויות הנתונות לו לפי כל חיקוק.
(ג) תקופת כהונתם של נשיא בית הדין הארצי וסגן נשיא בית הדין הארצי תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד.
(ד) (בוטל).
6. (א) נשיאים וסגני נשיאים של בתי דין אזוריים יתמנו בידי שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהסכמת נשיא בית הדין הארצי לעבודה, מקרב השופטים של בתי הדין האזוריים.
(ב) תקופת כהונתם של נשיאים וסגני נשיאים של בתי דין אזוריים תהיה שבע שנים מיום המינוי, ולא ניתן לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת באותו תפקיד בבית דין אזורי.
(ג) לא יתמנה לנשיא בית דין אזורי או לסגן נשיא בית דין אזורי מי שלא יוכל לכהן בתפקיד זה במשך שלוש שנים לפחות עקב יציאתו לקצבה לפי הוראות סעיף 13(א)(1) לחוק בתי המשפט כפי שהוא מוחל בסעיף 8(ב).
7. שר המשפטים, בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, ובהסכמת נשיא בית הדין הארצי, רשאי למנות, בהסכמת המתמנה, שופט בית הדין הארצי לכהן בפועל כנשיא בית דין אזורי או כשופט בית דין אזורי, ושופט בית דין אזורי לכהן בפועל כשופט בית הדין הארצי; כהונה בפועל, ברציפות או לסירוגין, לא תארך יותר משנה אחת מתוך תקופה של שלוש שנים.
- 7א. (א) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הכלכלה, ונשיא בית הדין הארצי לעבודה כאחד, רשאים למנות שופט בית דין אזורי שיצא לקצבה לפי סעיף 13(א)(1), (ב) או (ג) לחוק בתי המשפט לתפקיד של שופט עמית בבית דין אזורי, ואם יצא לקצבה לפי סעיף 13(ב)(3) לחוק האמור – אם הנסיבות שבשלן יצא לקצבה אינן מונעות ממנו לכהן כשופט עמית (בחוק זה – שופט עמית).

בית דין לעבודה
שופטים ונציגי ציבור

הכשירות להיות
שופט
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992

סייג למינוי שופט
(תיקון מס' 20)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992

מינוי שופטים
(תיקון מס' 10)
תשמ"ד-1984
(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012
(תיקון מס' 10)
תשמ"ד-1984
(תיקון מס' 10)
תשמ"ד-1984
(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

נשיא בית הדין הארצי
וסגנו
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990

(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2007

(תיקון מס' 40)
תשנ"ב-2012

נשיא בית הדין
האזורי וסגנו
(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2007
(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

שופט בפועל
(תיקון מס' 11)
תשמ"ד-1984
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2007
(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

שופט עמית
(תיקון מס' 45)
תשע"ד-2014

(ב) לא ימונה שופט כשופט עמית אלא אם כן חלפו 45 ימים מיום ששר המשפטים ונשיא בית הדין הארצי לעבודה הודיעו לוועדה לבחירת שופטים כאמור בסעיף 4 על הכוונה למנותו ושום חבר ועדה לא הגיש הסתייגות למינוי; הוגשה הסתייגות בתקופה האמורה, תדון בה הוועדה ותחליט אם לאשר את המינוי.

(ג) שופט עמית ימונה לתקופה שלא תעלה על ארבע שנים, ושר המשפטים ונשיא בית הדין הארצי לעבודה רשאים, לפי בחירת הוועדה לבחירת שופטים כאמור בסעיף 4, להאריך את מינויו לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שנתיים, והכול ובלבד שלא יכהן כשופט עמית מי שגילו עולה על 75.

(ד) שופט עמית יראו אותו כשופט לכל דבר ועניין, ואולם יכול שיכהן במשרה חלקית.

(ה) מספר השופטים העמיתים שיכהנו לא יעלה על 15 אחוזים ממספר התקנים המאושרים של שופטים בבתי הדין האזוריים לעבודה.

8. (א) על שופט יחולו הוראות סעיפים 5, 7 עד 14 לחוק-יסוד: השפיטה בשינוי זה: בסעיף 9(א) לחוק-יסוד: השפיטה, אחרי "אלא בהסכמת נשיא בית המשפט העליון" יקראו "ונשיא בית הדין הארצי".

(ב) סעיף 5, וסעיפים 11 עד 24 ו-46 לחוק בתי המשפט, יחולו בשינויים המחויבים על שופט בבית הדין.

9. (בוטל).

10. (א) נציגי הציבור בבית הדין יהיו נציגי עובדים ונציגי מעסיקים, שימנו שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה (בחוק זה – השרים) לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור, שמונתה לפי סעיף 16א.

(ב) כשיר להתמנות לנציג ציבור מי שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות בתפקיד או בפעילות בתחום משפט העבודה, יחסי עבודה, רוחה, ביטחון סוציאלי, כלכלה או מינהל ציבורי, לרבות ניסיון בהוראה או במחקר בתחומים אלה במסגרת אקדמית;

(2) הוא לא הורשע בעבירה פלילית, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כנציג ציבור; לעניין זה, "הורשע", בעבירה פלילית – לרבות מי שביט המשפט קבע כי ביצע את העבירה;

(3) הוא לא הורשע בעבירת משמעת אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כנציג ציבור.

(ג) היו תלויים ועומדים נגד אדם הליכים בעבירות כאמור בסעיף קטן (ב)(2) או (3), רשאים השרים לדחות את החלטתם בעניין מינויו עד לסיום ההליכים נגדו; בסעיף זה, "ההליכים" – החל בחקירה על פי דין.

(ד) במינוי נציגי ציבור, יפעלו השרים למתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין, לייצוגן של אוכלוסיות שונות.

11. מינויו של נציג ציבור הוא לארבע שנים, אך מותר לחזור ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת, ובלבד שלא יכהן כנציג ציבור מי שמלאו לו 75 שנים.

11א. השרים רשאים לקבוע, לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, הוראות נוספות בעניין מינוי של נציגי ציבור בבית הדין וכהונתם, לרבות בעניינים אלה:

(1) הליכי מיון למועמדים להתמנות לנציגי ציבור, וכן הכשרת נציגי ציבור מכהנים ובכלל זה השתלמויות שעליהם לעבור;

(2) אמות מידה לחידוש מינוי של נציג ציבור בתום תקופת כהונתו;

(3) פרסום הודעה לציבור בדבר הכוונה למנות נציג ציבור ובדבר הדרך להגשת מועמדות להתמנות לנציג ציבור.

מעמדו של שופט בית-הדין (תיקון מס' 10) תשמ"ד-1984 (תיקון מס' 43) תשע"ב-2012

(תיקון מס' 21) תשנ"ב-1992 (תיקון מס' 43) תשע"ב-2012

(תיקון מס' 43) תשע"ב-2012

מינוי נציגי ציבור (תיקון מס' 43) תשע"ב-2012 (תיקון מס' 46) תשע"ד-2014

תקופת כהונה של נציגי ציבור (תיקון מס' 43) תשע"ב-2012

תקנות לעניין מינוי נציגי ציבור וכהונתם (תיקון מס' 43) תשע"ב-2012

12. נציג ציבור שמינויו פורסם ברשומות אין עוררין על מינויו.
13. נציג ציבור רשאי להתפטר מתפקידו במתן הודעה בכתב לשר המשפטים; כהונתו תופסק כתום שלושים יום מהגשת כתב ההתפטרות, אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר יותר.
14. נציג ציבור שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה הסתיימה יהיה מוסמך לסיים את הדיון בתוך שישה חודשים מיום סיום הכהונה, אלא אם כן הוא הועבר או הושעה מכהונתו לפי סעיף 15(ה)(1)(ב) או (ז), או לפי סעיף 15(א)(א) או (ב).

פרסום מינוי
התפטרות נציג ציבור

סיום משפטים
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

15. (א) תלונה נגד נציג ציבור בשל התנהגות שאינה הולמת את תפקידו או בשל הפרת כללי האתיקה לנציגי ציבור שנקבעו לפי סעיף קטן (ח), תוגש לוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור או לנשיא בית הדין הארצי שיעבירה לוועדה.
- (ב) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תהיה אחראית לבירור תלונות שהוגשו לפי סעיף קטן (א); בירור תלונה יהיה בדרך שתראה לוועדה המייעצת והיא לא תהיה קשורה להוראות שבסדרי הדין או בדיני הראיות, פרט לדינים בדבר ראיות חסויות.
- (ג) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תיתן לנציג הציבור שהתלונה נוגעת אליו, הזדמנות להשמיע את דבריו לפניו, בהקדם האפשרי בנסיבות העניין.
- (ד) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור תעביר, בתום בירור תלונה, את ממצאיה והמלצותיה לשרים.
- (ה) (1) השרים רשאים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, לקבוע כי תלונה נגד נציג ציבור היא מוצדקת ולהטיל על נציג הציבור הנילון אחד מאמצעי משמעת אלה:

בירור תלונות נגד
נציגי ציבור והטלת
אמצעי משמעת
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(א) נזיפה;

(ב) העברתו מכהונתו או אי-חידושה;

(2) שר המשפטים יודיע בכתב למתלונן על ההחלטה לפי פסקה (1).

(ו) מצאו השרים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, שהתלונה לא היתה מוצדקת, יודיע שר המשפטים על כך בכתב למתלונן.

(ז) הוגשה תלונה נגד נציג ציבור, רשאים השרים, על יסוד המלצות הוועדה המייעצת ולאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, להשעותו מכהונתו עד למתן החלטה לפי סעיף זה בעניינו.

(ח) נשיא בית הדין הארצי רשאי, לאחר התייעצות עם השרים, לקבוע כללי אתיקה לנציגי ציבור.

(ט) הוועדה המייעצת לעניין נציגי ציבור רשאית, ביוזמתה, לפתוח בהליך בירור נגד נציג ציבור אם היה לה יסוד סביר להניח כי הוא נהג בדרך שאינה הולמת את תפקידו או הפר כלל מכללי האתיקה, כאמור בסעיף קטן (א), ויחולו על הליך הבירור כאמור הוראות סעיף זה החלות על בירור תלונה.

15א. (א) השרים יעבירו נציג ציבור מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו אם חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למינויו.

העברה או השעיה
מכהונה של נציג
ציבור
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(ב) היו תלויים ועומדים נגד נציג הציבור הליכים בעבירות כאמור בסעיף 10(ב)(2) או (3), רשאים השרים להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליכים נגדו; בסעיף זה, "הליכים" – החל בחקירה על פי דין.

(ג) החלטת השרים בעניין העברה או השעיה מכהונה, לא תינתן אלא לאחר שניתנה לנציג הציבור הזדמנות להשמיע את דבריו לפני הוועדה המייעצת, והוועדה המייעצת המליצה על העברתו או השעייתו מכהונה.

16. (א) אין על נציג ציבור מרות בענייני שפיטה, אלא מרותו של הדין.

(ב) בפעולתו בבית הדין יפעל נציג ציבור לפי מצפונו ולא יראה עצמו חייב בנאמנות לארגון שבהתייעצות עמו נתמנה או לציבור שהוא מייצג.

אי-תלות של נציגי
ציבור

16א. (א) השרים ימנו ועדה לעניין נציגי ציבור (בחוק זה – ועדה מייעצת לעניין נציגי ציבור), ואלה תפקידיה:

ועדה מייעצת לעניין
נציגי ציבור
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

- (1) לייעץ לשרים בעניין מינויים של נציגי ציבור, כאמור בסעיף 10(א);
- (2) לברר תלונות וכן לנקוט ביוזמתה בהליך בירור נגד נציגי ציבור ולהמליץ לשרים בעניינם, כאמור בסעיף 15;

- (3) להמליץ לשרים בעניין העברה או השעיה מכהונה לפי סעיף 15א.
(ב) הרכב הוועדה לעניין נציגי ציבור יהיה כמפורט להלן:
(1) שופט בדימוס של בית הדין הארצי או של בית דין אזורי, שיקבע נשיא בית הדין הארצי, והוא יהיה היושב ראש;
(2) נציג שר המשפטים, מבין עובדי משרדו;
(3) נציג שר התעשייה המסחר והתעסוקה, מבין עובדי משרדו;
(4) נציג ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה;
(5) נציג ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר.

17. (א) נשיא בית הדין הארצי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה ובאישור שר המשפטים, רשאי למנות שופט בית דין אזורי או אדם הכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום להיות רשם של בית-דין.

מינוי רשם
(תיקון מס' 14)
תשמ"ו-1986
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

- (ב) רשם שמינויו פורסם ברשומות, אין עוררין על מינויו.
(ג) סעיפים 21א עד 21ח לחוק בתי המשפט יחולו על רשם, בשינויים המחויבים.

(תיקון מס' 49)
תשע"ז-2016

18. (א) בית דין אזורי ידון בשלושה, שהם השופט – והוא יהיה אב בית הדין – ושני נציגי ציבור, האחד מנציגי העובדים והאחד מנציגי המעסיקים.

הרכב בית דין אזורי
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בהתקיים האמור בפסקאות (1) או (2), ידון בית הדין האזורי לפני השופט כדן יחיד, בכפוף לאמור באותן פסקאות:

(1) בהליך המנוי בתוספת השלישית; ואולם רשאי נשיא בית דין אזורי להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, כי הדיון בו יתקיים בהרכב כאמור בסעיף קטן (א);

(2) אם שופט של בית דין אזורי החליט על כך בהחלטה מנומקת, על פי בקשת אחד הצדדים, ולאחר שנתן לצדדים האחרים בהליך הזדמנות להשמיע את דבריהם בפניו; ואולם לא יחליט שופט של בית דין אזורי כאמור, בעניין תובענה לפי סעיף 24(א)(2) או (4).

(ג) ההחלטה בדבר הרכב בית הדין תינתן לפני שנקבע מותב בית הדין ואין אחריה ולא כלום.

(תיקון מס' 13)
תשמ"ה-1985

(11) (בוטל).

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(ד) בהליכים שבית הדין דן בהם בשלושה, יהיו לשופט לבדו הסמכויות המנויות בתוספת הרביעית.

(ה) השרים, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ועם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאים, בצו, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא תכלול הליכים לפי סעיף 24(א)(2) או (4).

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(ו) שר המשפטים, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(ז) בצו כאמור בסעיפים קטנים (ה) או (ו) ניתן לקבוע כי השינוי האמור בצו יחול גם לעניין הליכים תלויים ועומדים.

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

19. מותב של בית דין אזורי ייקבע על ידי שופט אותו בית דין, ואם היו בו יותר משופט אחד – על ידי נשיא בית הדין האזורי או סגנו, ויכול שייקבע לתקופה מסוימת או לדיון בענין פלוני, או לדיון בענינים שבתחום ענף עבודה או מקצוע פלוני; מותב שנקבע לתקופה מסוימת והתחיל בדיון יהיה מוסמך לסיימו גם לאחר תום אותה תקופה.

מותב בית הדין האזורי
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2007

20. (א) בית הדין הארצי ידון בחמישה, שהם שלושה שופטים ושני נציגי ציבור, נציג עובדים ונציג מעסיקים; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ולפני שני נציגי ציבור, נציג עובדים ונציג מעסיקים, או ארבעה נציגי ציבור, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים, אם מצא כי מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של שאלה משפטית שעולה באותו עניין, יש מקום לדיון לפני הרכב מורחב כאמור.

הרכב בית הדין הארצי
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(1) בערעור על פסק דין בהליך המנוי בתוספת השלישית ידון בית הדין הארצי

בשלושה שופטים בלבד ; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים בהרכב כאמור בסעיף קטן (א) או לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ;

(2) בערעור על פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(ב) ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד ; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ;

(3) בעניינים שהוא דן בהם לפי סעיף 25(1) ידון בית הדין בשבעה שהם שלושה שופטים, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים ; ואולם רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו להורות, לפני תחילת הדיון בעניין מסוים, או במהלכו, כי הדיון בו יתקיים לפני מספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים ולפני ארבעה נציגי ציבור, שני נציגי עובדים ושני נציגי מעסיקים, אם מצא כי מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של שאלה משפטית שעולה באותו עניין, יש מקום לדיון לפני הרכב מורחב כאמור.

(ב) בבית הדין הארצי יהיו לאב בית הדין או לשופט שהוא מינה לכך הסמכויות המנויות בתוספת הרביעית.

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

21. מותב של בית הדין הארצי ייקבע על ידי נשיא בית הדין ; אב בית הדין יהיה מי שיושב בדין, שהוא הראשון מבין אלה :

מותב בית הדין
הארצי
(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2007

- (1) נשיא בית הדין ;
- (2) סגן נשיא בית הדין ;
- (3) נשיא לשעבר של בית הדין, ואם כמה נשיאים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שביניהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם ;
- (4) סגן לשעבר לנשיא בית הדין, ואם כמה סגנים לשעבר יושבים בדין – הוותיק שביניהם, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם ;
- (5) הוותיק שבשופטים, ובין בעלי ותק שווה – הקשיש שבהם.

22. (א) נציג ציבור שהוזמן ולא בא, רשאי בית הדין, מנימוקים שיירשמו, לקיים את הדיון ללא השתתפותו, והוא רשאי, בשים לב לשלב שבו נמצא הדיון, להורות על הפסקת השתתפותו של אותו נציג ציבור באותו הליך ולקבוע כי יש להמשיך את ההליך עם נציג ציבור אחר.
(ב) נשאר המותב במספר זוגי והיו הדעות שקולות, תכריע דעתו של אב בית הדין.

העדר נציג ציבור
(תיקון מס' 13)
תשמ"ה-1985

23. שר המשפטים לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה יקים בצו את בתי הדין האזוריים ויקבע בו את מקום מושבם, אזור שיפוטם ומספר השופטים בכל אחד מהם ; סעיפים 34 ו-36 לחוק בתי המשפט, יחולו על בית דין אזורי בשינויים המחוייבים.

מקום מושב ואזור
שיפוט
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

24. (א) לבית דין אזורי תהא סמכות ייחודית לדון –

סמכות בית-דין אזורי

- (1) בתובענות בין עובד או חליפו למעסיק או חליפו שעילתן ביחסי עבודה, לרבות השאלה בדבר עצם קיום יחסי עבודה ולמעט תובענה שעילתה בפקודת הנזיקין [נוסח חדש] ;

(תיקון מס' 1)
תשל"א-1971
(תיקון מס' 25)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

(א1) בתובענה שעילתה במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה ליצירת יחסי עבודה, בתובענה שעילתה בחוזה כאמור לפני שנוצרו יחסי עבודה או לאחר שנסייתו יחסים כאמור, או בתובענה שעילתה בקבלת אדם לעבודה או באי-קבלתו ;

(תיקון מס' 18)
תשנ"ן-1990
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

(ב1) תובענה שעילתה בסעיפים 29, 31, 62 או 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] בקשר לסכסוך עבודה ;

(תיקון מס' 2)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 18)
תשנ"ן-1990
(תיקון מס' 25)
תשנ"ו-1996

(ג1) תובענה שבין מעסיק לעובדיו, בקשר לסכסוך עבודה, שעילתה בסעיפים 16 או 17 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 ;

(תיקון מס' 25)
תשנ"ו-1996
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

(ד1) בתובענה של עובד או נציג ארגון עובדים נגד מעסיק או נושא משרה אצלו, או של מעסיק או נושא משרה אצלו נגד עובד או נציג ארגון עובדים, בקשר ליחסי עבודה, שעילתה עוולה אזרחית לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965; לעניין זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, ממונה על העובד ופקיד האחראי מטעם התאגיד על תחום זכויות עובדים;

(תיקון מס' 38)
תשס"ט-2009
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

(2) בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותו בחוק ההסכמים הקיבוציים, תשי"ז-1957 (להלן – חוק ההסכמים קיבוציים), בענין קיומו, תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של ההסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר או בכל ענין אחר הנובע מהם או בענין תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של כל דין;

(תיקון מס' 7)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990

(3) תובענות של חברים או חליפיהם או של מעסיקים או חליפיהם נגד קופות גמל, כמשמעותן בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, או תובענות של קופות הגמל נגד חברה או חליפיהם או נגד מעסיקים או חליפיהם הכל אם התובענות נובעות מהחברות בקופות או מחבותם של מעסיקים לקופות, לפי הענין וכן כל תובענה לקצבה הנובעת מיחסי עבודה;

(תיקון מס' 1)
תשל"א-1971
(תיקון מס' 9)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

(4) תובענות שבין עובד לארגון עובדים הקשורות בחברות או בתחום פעילותו של הארגון בעניני עבודה;

(תיקון מס' 6)
תשל"ה-1975

(5) בכל ענין שמוענקת לבית הדין האזורי סמכות בו על פי התיקונים לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, ולחוקים אחרים, כמפורט בתוספת הראשונה, או בכל חוק אחר.

(תיקון מס' 6)
תשל"ה-1975

(א1) האמור בסעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מהוראות כל דין לענין השיפוט בהליכי פשיטת רגל, פירוק חברה או פירוק אגודה שיתופית.

(תיקון מס' 1)
תשל"א-1971

(ב) לבית דין אזורי תהא הסמכות לדון בעבירות על החיקוקים המפורשים בתוספת השניה והתקנות על פיהן; שר המשפטים ושר העבודה רשאים, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לתקן בצו את התוספת השניה, להוסיף עליה ולגרוע ממנה; בהליכים לפי סעיף קטן זה ידון שופט יחיד ויחולו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בהליכים פליליים בבתי המשפט.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א2), רשאי נשיא בית הדין הארצי או סגנו, על פי בקשה של בעל דין או של היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה לפני תחילת הדיון או במהלכו, להורות שדיון בתובענה לפי הסעיף הקטן האמור, שהוא בעל חשיבות, דחיפות או רגישות מיוחדת, יתקיים בבית הדין הארצי.

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

25. לבית הדין הארצי תהא הסמכות הייחודית לדון -

סמכות בית הדין הארצי
(תיקון מס' 7)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990

(1) בתובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי כללי כמשמעותו בחוק ההסכמים קיבוציים בענין קיומו, תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של ההסכם קיבוצי, או הסדר קיבוצי אחר או בכל ענין אחר הנובע מהם, או בענין תחולתו, פירוש, ביצוע או הפרתו של כל דין;

(2) בתובענות בין ארגון עובדים לארגון עובדים אחר ותובענות בין ארגון מעבידים לארגון מעבידים אחר, הכל אם התובענות נובעות מענינים שביחסי עבודה.

26. (א) פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(א) ניתן לערער לפני בית הדין הארצי; כל החלטה אחרת של בית דין אזורי ניתנת לערער אם נתקבלה רשות לכך מנשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על-ידי הנשיא; רשות כאמור בסעיף קטן זה, לגבי החלטה אחרת, תינתן אם שוכנע בית הדין כי אם הערעור על החלטה יידון במסגרת הערעור על פסק הדין ולא באופן מיידי, יהיה בכך כדי להשפיע באופן ממשי על זכויות הצדדים או שעלול להיגרם לצד להליך נזק של ממש, או שעלול להתנהל הליך מיותר או בדרך שגויה.

ערעור לפני בית הדין הארצי
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא תינתן רשות ערעור על סוגי החלטות ששר המשפטים קבע, בצו, בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; נקבע סוג החלטה בצו כאמור, יחול הצו על החלטה שהתקבלה לאחר

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

תחילתו.

(ב) פסק דין של בית דין אזורי לפי סעיף 24(ב) ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי; בערעור כאמור ידון בית הדין הארצי בשלושה שופטים בלבד, ויחולו בו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בערעורים פליליים בבית משפט.

(ג) פסק דין בערעור לפי סעיף קטן (ב) דינו לענין ערעור נוסף כדין פסק דין של בית משפט מחוזי בערעור פלילי.

27. (א) סמכויותיו ותפקידיו של הרשם וערעור על החלטותיו יהיו בהתאם לסעיפים 86, 87, 88, 89, 90(1), עד 90(11), 91, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 105 ו-105ג לחוק בתי המשפט, בתיאומים ובשינויים המחויבים לפי הענין.

סמכויות הרשם
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992

(ב) (1) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) תהיה גם לרשם הסמכות הנתונה לבית דין אזורי בתובענות לשכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, בתובענות לקצבה כמשמעותה בחוק האמור, למעט תובענות שענינן עצם הזכויות לקצבה, וכן בכל תובענה כספית אחרת שבין עובד למעסיקו שעניינה הזכויות שהעובד זכאי להן עקב עבודתו, לפי חוק, הסכם קיבוצי, או לפי צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, המנויים בתוספת החמישית, ובלבד שסכום התובענה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים, והחלטת בית הדין האזורי בערעור על החלטת הרשם לפי סעיף קטן זה תהיה נתונה לערעור נוסף ברשות לפני בית הדין הארצי בשאלה משפטית; הרשות יכול שתיתן בגוף החלטת בית הדין האזורי או מאת נשיא בית הדין הארצי או סגנו;

(תיקון מס' 3)
תשל"ג-1973
(תיקון מס' 6)
תשל"ה-1975
(תיקון מס' 9)
תשמ"א-1981
הודעה תשנ"א-2011
(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012
(תיקון מס' 46)
תשנ"ד-2014

(2) רשם בית דין אזורי רשאי לתת צו המחייב מעסיק למסור לעובד מסמכים שחובה על מעסיק להנפיק על פי חוק.

(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

(ב1) שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאים בצו להגדיל את הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב); תובענה לשכר עבודה או לקצבה או תובענה כספית אחרת כמשמעותה בסעיף קטן (ב) שהגדלת הסכום כאמור הוסיפה לסמכותו של רשם, וערב תחילתו של הצו היתה תלויה ועומדת לפני בית דין אזורי לעבודה, ולא החלו בשמיעת עדים, רשאי שופט של בית הדין להעבירה לדיון לפני רשם.

(תיקון מס' 8)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 9)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

(ב2) תובענה לשכר עבודה הכוללת פיצוי הלנת שכר כמשמעותו בסעיף 17 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, וכן תובענה לקצבה הכוללת פיצוי הלנת קצבה כמשמעותו בסעיף 16(ג) לחוק האמור, יראו לענין הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב) כאילו לא כלול בה פיצוי כאמור.

(תיקון מס' 8)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 9)
תשמ"א-1981

(ב3) שר המשפטים רשאי, בצו, בהסכמת שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לאחר התייעצות עם נשיא בית הדין הארצי ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת החמישית.

(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר העבודה, לקבוע בתקנות סמכויות ששופט בית דין אזורי יהיה רשאי להעביר לרשם; תקנות המסמיכות רשם לעשות כל דבר שבסדרי דין ונוהג טעונות את אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 43)
תשנ"ב-2012

28. שום דבר בחוק זה לא יתפרש כאילו הוא בא למנוע מסירת ענין פלוני לבוררות; אולם אם נושא הבוררות היחיד היה ענין שיש בו לבית הדין סמכות ייחודית, יהיו לבית הדין סמכויות בית המשפט בבוררות וכן תהא לבית הדין סמכות ייחודית לדון בתובענה שעילתה בפסק של בוררות כאמור.

בוררות
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990

29. (א) בית דין אזורי, או בית הדין הארצי כשאינו דן בערעור, מוסמכים ליתן כל סעד שבית משפט מחוזי מוסמך לתת, ובתחום סמכותם כוחם ככוחו של בית המשפט המחוזי.

סמכות למתן סעד

(ב) בית הדין הארצי הדן בערעור מוסמך לתת כל סעד שבית המשפט העליון כבית משפט לערעורים מוסמך לתת, ובתחום סמכותו כוחו ככוחו של בית המשפט העליון.

30. (א) ראה היועץ המשפטי לממשלה, שבהליך פלוני שלפני בית הדין כרוכים או נפגעים, או עלולים להיות כרוכים או נפגעים, זכות של מדינת ישראל, או זכות ציבורית או ענין ציבורי,

זכות התערבות
בהליכים

רשאי הוא, לפי ראות עיניו, להתייצב באותו הליך ולהשמיע דברו, או להסמיך במיוחד את נציגו לעשות זאת מטעמו.

(ב) ארגון עובדים או ארגון מעבידים שהוא צד להסכם קיבוצי רשאי להתייצב בכל הליך שלפני בית-הדין שבו נתון אותו הסכם קיבוצי לפירוש, ולהשמיע בו את טענותיו.

31. (א) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) או (3) לתשלום סכום שלא יעלה על הסכום שקבעו שר התעשייה המסחר והתעסוקה ושר המשפטים ידון בית דין אזורי בדרך של דיון מהיר על-פי הוראות סעיף זה; הסכום האמור ייקבע על-ידי השרים בהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השרים הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ב) בדיון מהיר לא יהיה בית הדין כפוף לסדרי הדין, והוא יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.

(ג) בדיון מהיר תהיה לבית הדין האזורי סמכות לפסוק לדין או בהסכמת בעלי הדין - לפשרה.

(ד) פסק דין של בית דין אזורי בדיון מהיר אינו נתון לערעור, אלא אם כן נשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על-ידי הנשיא נתנו לכך רשות.

(ה) בית דין אזורי רשאי, בין מיזמתו ובין לבקשת צד, להפסיק את הדיון המהיר מבלי לפסוק בו, אם מצא כי נושא הדיון, הבעיות השנויות במחלוקת, או היקף הראיות הדרושות לבירור הענין אינן מאפשרות דיון מהיר או שמן הצדק להפסיק את הדיון המהיר מבלי לפסוק בו. הופסק הדיון המהיר כאמור - ימשיך בית הדין האזורי לדון בתובענה בדרך הרגילה.

(ו) בית דין אזורי רשאי, בהסכמת בעלי הדין, להעביר את הדיון בתובענה כאמור בסעיף קטן (א) לבורר שהסכים לדון בענין בלי לקבל שכר; שופט או נשיא בית דין אזורי או סגנו, או רשם, הכל לפי הענין, רשאים לעשות כן אף בטרם החל הדיון לפני בית הדין האזורי; הוראות חוק הבוררות, תשכ"ח-1968, למעט סעיפים 23 עד 29 ו-31 עד 35 יחולו על בוררות לפי סעיף זה, ככל שהן נוגעות לענין, אולם -

(1) כל מקום שנאמר בו "בית המשפט" ייקרא כאילו נאמר "בית דין אזורי לעבודה";

(2) דין פסק בורר לפי סעיף קטן זה, פרט לערעור, כדין פסק דין של בית דין אזורי. (ז) (בוטל).

(ח) לענין סעיף זה, "בית דין אזורי" - לרבות רשם של בית הדין בענין שבתחום סמכותו.

32. בית הדין לא יהיה קשור בדיני הראיות אלא בדיון על פי סעיפים 24(ב) ו-26(ב).

33. בכל ענין של סדר דין שאין עליו הוראה בחוק זה או בתקנות לפיו, ינהג בית הדין בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית משפט צדק.

34. בבית הדין רשאי בעל דין להיות מיוצג על ידי מי שקבע לכך ארגון העובדים או מעבידים שהמיוצג חבר בו; הייצוג יהיה על פי הרשאה מיוחדת בלבד, ואולם הודעה של המיוצג שנרשמה בפרוטוקול, והאומרת שהוא חבר בארגון עובדים או מעבידים, לפי הענין, והוא מסכים להיות מיוצג על ידי מי שקבע לכך הארגון, דינה - לענין סעיף זה, כדין הרשאה מיוחדת.

35. הרשאה, הן לעורך-דין והן לאדם אחר, לייצג בעל-דין בהליך לפני בית הדין - פטורה ממס בולים ומכל תשלום חובה אחר.

36. החלטה של בית הדין, ופסק הדין בכלל זה, תינתן בכתב בידי כל אחד מחברי המותב שישבו לדין, ובדן יחיד - בידי השופט שישב לדין.

37. פסק דין של בית הדין דינו בכל הנוגע להוצאה לפועל כדין פסק דין של בית משפט, והוראות חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967, והתקנות לפיו, יחולו בשינויים המחוייבים.

38. לשופט יהיו כל הסמכויות על פי סעיפים 5 עד 8 לפקודת בזיון בית המשפט בשינויים המחוייבים, ולענין סעיף 8 לפקודה יהיו לבית הדין הארצי, במותב של שלושה שופטים, הסמכויות של בית המשפט העליון.

39. סעיפים 68 עד 81, 82(ב) ו-82 לחוק בתי המשפט ותקנות שהותקנו לפי סעיף 73 לחוק האמור, יחולו על בית הדין בשינויים המחוייבים, אלא שסמכות נשיא בית המשפט העליון לפי הסעיפים האמורים, למעט הסמכות לפי סעיף 72, תהיה מסורה לנשיא בית הדין הארצי, ולענין סעיף 77 לאותו חוק יהיה בית הדין מוסמך לדון רק בתובענות שבתחום סמכותו העניינית.

דיון מהיר
(תיקון מס' 18)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(תיקון מס' 36)
תשס"ז-2007

(תיקון מס' 45)
תשע"ד-2014

ראיות
סדרי-דין

ייצוג

פטור ממס בולים

החלטת בית הדין
(תיקון מס' 27)
תשנ"ז-1997

הוצאה לפועל

בזיון בית הדין

תחולת הוראות
(תיקון מס' 12)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992
(תיקון מס' 33)
תשס"א-2001
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

39א. הוראת סעיף 77 לחוק בתי המשפט תחול בשינויים המחויבים על השופטים, הרשמים ונציגי הציבור של בית הדין; ערעור כאמור בסעיף 77א(ג) יהיה לפני בית הדין הארצי, וידון בו נשיא בית הדין הארצי, או מותב של שופטי בית הדין הארצי, או שופט אחד, הכל כפי שיקבע הנשיא.

טענת פסלות
(תיקון מס' 21)
תשנ"ב-1992

39ב. איש משמר בתי המשפט ימלא את תפקידי משמר בתי המשפט לפי פרק ג' לחוק בתי המשפט גם לגבי בית הדין, ויהיו נתונות לו לשם כך הסמכויות לפי הפרק האמור, בשינויים המחויבים.

משמר בתי המשפט
(תיקון מס' 48)
תשע"ו-2016

40. תחילתו של חוק זה היא ביום י"ח באלול תשכ"ט (1 בספטמבר 1969).

תחילה

41. הליכים שעבר תחילתו של חוק זה היו תלויים ועומדים לפני בית משפט, בית הדין לביטוח לאומי, או רשות אחרת שבית הדין בא במקומה מכוח התיקונים שבתוספת הראשונה, ינהגו בהם כאילו לא נכנס חוק זה לתקפו.

הוראות מעבר

42. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל מעסיק אחר ובית הדין רשאי ליתן סעד נגד המדינה גם בדרך צו מניעה או ביצוע בעין.

דין המדינה
(תיקון מס' 8)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

43. (א) שר המשפטים ושר התעשייה המסחר והתעסוקה ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

(ב) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה, להתקין תקנות בדבר סדר הדין בבית הדין, לרבות תקנות בדבר ערעורים וכן תקנות בדבר –

(1) מועדים לשיבות הרגילות של בית הדין;

(2) פרסום פסקי דין;

(3) אגרות בית דין ופטור מהן;

(4) הטלת הוצאות משפט, הערכתן וקביעת שכר טרחה של עורכי הדין ששופט או רשם רשאים להקציב להם בעד פעולותיהם לפני בית הדין;

(תיקון מס' 17)
תשמ"ט-1989

(5) סעד משפטי;

(6) תשלום לנציגי ציבור;

(7) דמי נסיעה, אוכל ולינה ושכר בטלה של עדים;

(8) הארכת מועדים לעשיית דבר שבסדרי דין או שבנוהג, אף אם נקבעו בחיקוק;

(תיקון מס' 8)
תש"ס-1980
(תיקון מס' 17)
תשמ"ט-1989

(9) קביעת שיעורי התשלומים שרשאי בית דין או רשם לחייב בהם בעל דין בהליך אזרחי עבור רישום פרוטוקול הדין, בין ידנית ובין במכשיר הקלטה או באמצעים אחרים (להלן - התשלומים), לרבות –

(1) סוגי ההליכים בהם ניתן להטיל את התשלומים;

(2) דרכי גביית התשלומים;

(3) מועדי הטלתם של התשלומים, תוך מתן אפשרות להטילם לפני ההליך, במהלכו או עם סיומו וכן לשנות עם סיום ההליך החלטה שניתנה קודם לכן לענין זה;

(4) התחשבות ביכולתו הכספית של בעל הדין;

(10) קביעת אגרה מיוחדת שתיועד למימון רישום פרוטוקולים כאמור בפסקה (9), ותשלום על-ידי בעל דין בדרך שתיקבע בתקנות;

(תיקון מס' 17)
תשמ"ט-1989
ת"ט תשמ"ט-1989

(11) בית הדין שתהא נתונה לו הסמכות המקומית לדון בבקשה בעניין פרסום שם חשוד לפי סעיף 70(ד1)(2)(א), (ה) או (ה1) לחוק בתי המשפט, לרבות בקשה כאמור המוגשת לאחר שעות העבודה הרגילות של בית הדין, על אף האמור בסעיף 70א(א) ו-(ב) לחוק בתי המשפט.

(תיקון מס' 41)
תשע"ב-2012

(ג) תקנות לפי סעיף קטן (ב)(9) עד (11) טעונות אישורה של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(תיקון מס' 17)
תשמ"ט-1989
(תיקון מס' 41)
תשע"ב-2012

תוספת ראשונה

(סעיף 24א(5))

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968 -

תיקון חוק הביטוח
הלאומי

- (1) בסעיף 1 במקום ההגדרה "בית הדין לביטוח לאומי" קרי "בית הדין לעבודה - כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (2) בכל מקום שמדובר בו ב"בית דין" קרי "בית הדין לעבודה";
- (3) בכל מקום שמדובר בו ב"בית דין מקומי" קרי "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (4) בסעיף 127, בסעיף קטן (א), במקום "לפני בית המשפט ובבקשה לצו תשלום בנוגע לקצבה לפני הממונה על גביית השכר, כמשמעותו בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958" יבוא "לפני בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (5) בסעיף 127, סעיף קטן (ב), במקום "בית משפט או בפני הממונה" יבוא "בית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (6) סעיפים 224 עד 229 ו-233 עד 238 - בטלים;
- (7) במקום סעיף 232 יבוא:

"השתתפות בתקציב בית-הדין לעבודה"

232. המוסד לביטוח לאומי ישתתף בתקציב בית הדין לעבודה על ידי ניכוי מהקצבת האוצר האמורה בסעיף 217 בשיעור שיקבעו שרי האוצר, המשפטים והעבודה, לאחר התייעצות עם המוסד";
- (8) בסעיף 243, במקום "223, 225, 227 (ב) ו-229" יבוא "ו-223".

2. תיקון חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה)

- בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט-1949 -
- (1) סעיף 22 - בטל;
 - (2) בסעיף 23, בסעיף קטן (א), במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - בית דין אזורי)";
 - (3) בסעיף 23, בסעיף קטן (ג), במקום "ועדת ערעור" יבוא "בית דין אזורי";
 - (4) בסעיף 23, בסעיף קטן (ד), במקום "ועדת ערעור צריכה" יבוא "בית דין אזורי צריך";
 - (5) בסעיף 24, במקום "ועדת ערעור רשאית" יבוא "בית דין אזורי רשאי";
 - (6) בסעיף 25, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "ולכל ועדת ערעור";
 - (7) בסעיף 25, בסעיף קטן (ג), יימחקו המלים "או לועדת ערעור";
 - (8) בסעיף 26, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "ולועדת הערעור";
 - (9) בסעיף 26, בסעיף קטן (ב), יימחקו המלים "ולועדת ערעור";
 - (10) בסעיף 26, בסעיף קטן (ג) ובסעיף קטן (ד), יימחקו המלים "וכל ועדת ערעור בכל מקום שהן";
 - (11) בסעיפים 27, 28 ו-29 במקום המלים "ועדת ערעור" בכל מקום שהן יבוא "בית דין אזורי";
 - (12) בסעיף 42, בסעיף קטן (ה), יימחקו המלים "או של ועדת ערעור";
 - (13) בסעיף 42, בסעיף קטן (ו), במקום "של ועדת ערעור" יבוא "של בית דין אזורי בערעור לפי חוק זה".

3. תיקון חוק שירות המדינה (גימלאות)

- בחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955 -
- (1) סעיף 7 - בטל;
 - (2) בסעיף 8 יימחקו המלים "לועדת ערעור";
 - (3) בסעיף 36, בסעיף קטן (א), במקום "ועדת ערעור (להלן - הועדה)" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - בית דין אזורי)";
 - (4) בסעיף 36, בסעיף קטן (ב), יימחקו המלים "סדרי הגשתו וסדרי הדין בערעור";
 - (5) בסעיף 36, סעיפים קטנים (ג), (ה) ו-(ו) - בטלים;
 - (6) בסעיף 36, בסעיף קטן (ד), במקום "הועדה רשאית" יבוא "בית הדין האזורי רשאי";
 - (7) סעיף 37 - בטל;
 - (8) בסעיף 38, במקום "סעיפים 36 או 37" יבוא "סעיף 36" ובמקום "שהועדה תורה" יבוא "שבית הדין האזורי יורה";

- (9) בסעיף 42, בסעיף קטן (ג), במקום "סעיפים 36 או 37" יבוא "סעיף 36";
(10) סעיף 56 - בטל.
4. בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959 -
- (1) בסעיף 35, במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת שר העבודה" יבוא "לבקש את הכרעת בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - בית דין אזורי);"
- (2) בסעיף 43, במקום הסיפה המתחילה במלים "לפני ועדת עררים עליונה" יבוא "לפני בית דין אזורי, הכל במועדים שייקבעו בתקנות; דרכי הערר בפני ועדת הערר ייקבעו בתקנות".
5. בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 -
- (1) בסעיף 14(א) במקום "אך רשאי ממונה על גביית השכר" יבוא "אך רשאי בית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969" ובמקום "שנקבע על ידי הממונה על גביית השכר" יבוא "שנקבע על ידי בית הדין האזורי";
- (1א) סעיף 16 - בטל;
- (2) בסעיף 17א, במקום "לבית המשפט או לממונה על גביית השכר" יבוא "לבית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - בית דין אזורי)", ובמקום "בית המשפט או הממונה" יבוא "בית הדין האזורי";
- (3) בסעיף 18, במקום "בית משפט וממונה על גביית שכר רשאים" יבוא "בית דין אזורי רשאי", במקום "נוכחו" יבוא "נוכח" ובמקום "בית המשפט או הממונה על גביית השכר, לפי הענין", יבוא "בית הדין האזורי";
- (4) סעיף 19 - בטל;
- (5) בסעיף 19א, בסעיף קטן (א), יימחקו המלים "לענין סעיף 19", וסעיף קטן (ב) - בטל;
- (5א) בסעיף 19ב, סעיף קטן (ב) - בטל;
- (6) סעיפים 20, 21א, 23 ו-29 - בטלים;
- (7) בסעיף 31 תימחק הסיפה המתחילה במלים "וכן רשאי הוא בהתייעצות עם שר המשפטים להתקין תקנות".
6. בסעיף 7 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, בסעיף קטן (א), במקום "שופט בית משפט מחוזי על פי בקשה בדרך המרצה" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, על פי בקשה".
7. בסעיף 30(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת שר העבודה" יבוא "לבקש את הכרעת בית הדין לעבודה, כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969; בית הדין יתן לועד העובדים הזדמנות להשמיע את דברו בדרך שורה אף אם לא הועד הוא שביקש את ההכרעה".
8. בחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשכ"ד-1964 -
- (1) בסעיף 2, בסעיף קטן (א), במקום הסיפה המתחילה במלים "לבקש את הכרעת הממונה על גביית השכר" יבוא "לבקש את הכרעת בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - "בית דין אזורי");"
- (2) בסעיף 2, בסעיף קטן (ב), במקום "שר העבודה רשאי, לאחר התייעצות עם שר המשפטים" יבוא "שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם שר העבודה" ובמקום "הממונה על גביית השכר" יבוא "בית דין אזורי";
- (3) בסעיף 3, במקום "הממונה על גביית השכר" ו"הממונה" יבוא "בית הדין האזורי".
9. בסעיף 10 לחוק הגימלאות לנפגעי ספר, תשי"ז-1956 -
- (1) במקום "בית הדין לביטוח לאומי המוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969";
- (2) במקום "הסעיפים 105, 106, 107, 108 ו-111 לחוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיהם" יבוא "והסעיף 231 לחוק הביטוח הלאומי והתקנות לפיו".

10. במקום סעיף 6 לחוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש, תשכ"ה-1965 יבוא :
"סמכות בית דין לעבודה
6. הסמכות הייחודית לדון ולפסוק בכל תביעה לגימלה לפי חוק זה תהא בידי בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969."
11. בסעיף 14(ב) לחוק חופשה שנתית, תשי"א-1951, במקום הסיפה המתחילה במלים "יכריע שר העבודה הכרעה סופית" יבוא "יכריע בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969".
12. בחוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959 -
(1) בסעיף 29, במקום "בית הדין לביטוח לאומי שהוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969", ובמקום כותרת השוליים יבוא "סמכות בית הדין לעבודה";
(2) בסעיף 30, במקום כותרת השוליים יבוא "ייצוג בפני בית הדין לעבודה".

תיקון חוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש

תיקון חוק חופשה שנתית

תיקון חוק שירותי הכבאות (תיקון מס' 1) תשל"א-1971

תוספת שניה

- פקודת מחלקת העבודה, 1943
פקודת תאונות ומחלות משלוח יד (הודעה), 1945
פקודת הבטיחות בעבודה, 1946
חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תשי"ט-1949
חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951
חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951
חוק איסור אפיית לילה, תשי"א-1951
חוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954
חוק החניכות, תשי"ג-1953
חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953
חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954
חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954
חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958
חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959
חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959
חוק שירות עבודה בשעת חירום, תשכ"ז-1967
חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968
תקנות המלאכות והתעשיות (הסדרתן) (נפט) - 1934
חוק מס מקביל תשל"ג-1973
חוק הסכמים קיבוציים תשי"ז-1957
חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987
חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988
חוק עובדים זרים (העסקה שלא כדין), התשנ"א-1991
חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994
סימן א' לפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994
חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996
פרק ד' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998
סעיף 8 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998
חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957
חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001
סעיף 29 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000.
חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה הליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב-2002.

(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 16) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 19) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 23) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1994 (תיקון מס' 26) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 51) תשנ"ז-2017

(תיקון מס' 4) תשל"ג-1973 צו תשל"ז-1976

(תיקון מס' 15) תשמ"ז-1987 (תיקון מס' 16) תשמ"ח-1988 (תיקון מס' 19) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 23) תשנ"ד-1994 (תיקון מס' 24) תשנ"ה-1994

(תיקון מס' 26) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 28) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 29) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 31) תשס"א-2001 (תיקון מס' 32) תשס"א-2001 (תיקון מס' 30) תשס"א-2000 (תיקון מס' 34) תשס"ב-2002 (תיקון מס' 47) תשס"ד-2014

(פקע).

חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006.

סעיף 5א לחוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997.

סעיפים 24, 31, 32, 33 ו-37 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011.

חוק איסור קבלת ביטחונות מעובד, התשע"ב-2012.

פרק ב' לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016.

הוראת שעה
תשס"ג-2003
(תיקון מס' 35)
תשס"ו-2006
(תיקון מס' 37)
תשס"ח-2008

(תיקון מס' 39)
תשע"ב-2011
(תיקון מס' 42)
תשע"ב-2012
(תיקון מס' 50)
תשע"ז-2016

תוספת שלישית

(סעיפים 18(ב) ו-1(ה) ו-20(א)1)

(1) ערעור על החלטה או קביעה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בפרט זה – חוק הביטוח הלאומי), כמפורט להלן:

(א) קביעה של דרגת נכות, דרגת אי-כושר להשתכר, מוגבלת בניידות או רמת תלות, לפי הסכם שנערך לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי;

(ב) החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 123 לחוק הביטוח הלאומי;

(ג) החלטה של ועדה רפואית לעררים, החלטה של ועדה לעררים והחלטה של ועדה לעררים לשירותים מיוחדים, לפי סעיף 213 לחוק הביטוח הלאומי;

(ד) החלטה של ועדה לעררים לילד נכה לפי סעיף 222(ד) לחוק הביטוח הלאומי;

(ה) החלטה של ועדה לעררים לעניין מצב תפקודי לפי סעיף 230ב לחוק הביטוח הלאומי;

(2) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 7 לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992;

(3) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 5(ד) לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970;

(4) ערעור על החלטה של המוסד לביטוח לאומי בדבר תשלום קצבה חודשית לפי סעיף 7א לחוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992;

(5) תובענה לפי סעיף 6 לחוק המסייעים לנטרול תוצאות אסון צ'רנוביל, התשס"א-2001;

(6) ערעור על החלטה של ועדת ערעור לפי סעיף 17(ה) לחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954;

(7) ערעור על החלטה של ועדה רפואית לפי סעיף 14(ב) לחוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994;

(8) תובענה לפי סעיף 5 לחוק שירותי רווחה (זכויות נשים ששהו במקלט לנשים מוכות), התשע"ג-2012.

(תיקון מס' 44)
תשע"ג-2012

תוספת רביעית

(סעיפים 18(ד) ו-1(ו) ו-20(ב))

(1) לבדוק אם כתבי הטענות ערוכים כדין;

(2) להתיר תיקון כתבי טענות או להורות על כך;

(3) לערוך רשימת הפלוגות;

(4) לקבוע את שלבי הדיון בתובענה ואת הסדר שבו יתבררו שאלות שבעובדה ושבמשפט;

(5) ליתן צווים לעיקול נכסים או לעיכוב יציאה מן הארץ;

(6) ליתן פסק דין במעמד צד אחד בתובענה שנתבע אינו מתגונן בה או ליתן החלטה במעמד צד אחד בבקשה שמשיב אינו משיב לה, כנגד אותו נתבע או משיב, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי, וכן לבטל פסק דין או החלטה שניתנו כאמור;

(7) ליתן פסק דין במעמד צד אחד למחיקת תובענה או בקשה כשהתובע או המבקש אינו מתייצב לדיון, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי;

(8) למחוק תובענה או בקשה, על פי בקשת התובע או המבקש;

(תיקון מס' 44)
תשע"ב-2012

- (9) ליתן פסק דין בנוסח מוסכם אם הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של עניין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, וכן ליתן, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם;
- (10) להאריך, מטעמים מיוחדים שיירשמו, מועד או זמן שנקבע בחיקוק או להאריך מועד שקבע בית הדין או רשם, לעשיית דבר שבסדר דין או שבנוהג;
- (11) להעביר הליך לבית דין אחר, אם מצא שאין הוא יכול לדון בו מחמת שאינו בסמכותו המקומית;
- (12) לדון ולהחליט בבקשה לעיכוב ביצוע של פסק דין, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי;
- (13) להורות כל הוראה לסדר הדין שיש בה כדי לפשט את הדיון או להקל עליו;
- (14) לדון ולהחליט בבקשות שהוגשו עד לתחילת שלב ההוכחות בהליך, בעניינים שאינם מנויים בתוספת זו, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי ובבקשות לדחייה על הסף;
- (15) נוסף על האמור בפרט (5), לדון ולהחליט בבקשות למתן סעד זמני, עד לתחילת שלב ההוכחות בדיון בבקשה למתן סעד זמני, למעט בהליך של סכסוך קיבוצי;
- (16) להפעיל סמכות או למלא תפקיד הנתונים לרשם בית דין לפי סעיף 27(א), ושאינם מנויים בפרטים (1) עד (15).

תוספת חמישית

(סעיף 27(ב)(1) ו-(ב)(3))

(תיקון מס' 43)
תשע"ב-2012

- (1) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958;
- (2) חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951;
- (3) חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951;
- (4) חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963;
- (5) חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;
- (6) חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976;
- (7) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת בן זוג), התשנ"ח-1998;
- (8) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה), התשנ"ד-1993;
- (9) חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ד-1993;
- (10) חוק דמי מחלה (היעדרות עקב היריון ולידה של בת זוג), התש"ס-2000;
- (11) חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001;
- (12) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר תשלום דמי הבראה;
- (13) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר השתתפות מעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה;
- (14) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר תשלום תוספת יוקר;
- (15) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר דמי חגים;
- (16) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בדבר ימי אבל;
- (17) הסכם קיבוצי או צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי או כללי-ענפי בעניין פנסיה.

(תיקון מס' 46)
תשע"ד-2014

יוסף אלמוגי
שר העבודה

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

צו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשע"ח-2017

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א1) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. לא תינתן רשות ערעור על החלטה מן הסוגים המפורטים להלן:
 - (1) החלטה בעניין קביעה ושינוי של מועדי דיון ומועדים להגשת בקשות, תגובות, כתבי טענות, מסמכים, סיכומים ותצהירים זולת אם ניתנה באחד מן ההליכים האלה:
 - (א) לפי סעיפים 24(א)(ב1), (ג1), (ד1) ו-2(2) לחוק;
 - (ב) מתן סעד זמני לפי סעיף 29(א) לחוק ובכלל זה בקשה לסעד זמני שנדונה עם תובענה כאמור בתקנה 369 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984;
 - (ג) לפי סעיפים 33 ח ו-33א לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957;
 - (2) החלטה בבקשה להארכת מועד הקבוע בחיקוק, למעט החלטה הניתנת לפי סעיף 24(א)(2) לחוק ולמעט החלטה כאמור שמשמעותה שלילת האפשרות לפתוח בהליך;
 - (3) החלטה בעניין שלבי דיון בהליך, למעט החלטה שדיון יישמע במפוצל או שיתקיים דיון נפרד בתביעה שכנגד ובהודעה לצד שלישי;
 - (4) החלטה בעניין הזמנת עדים, סדר שמיעת עדים של אחד מבעלי הדין ושאלות המוצגות לעדים לרבות קבלה או דחייה של התנגדות בעניין זה, למעט החלטה על דחיית בקשה לזמן עד או להגיש ראיה, או החלטה בעניין בקשה לעדות מוקדמת; הוראה זו לא תחול על החלטות בעניין מומחה רפואי מטעם בית דין לעבודה;
 - (5) החלטה בעניין סדר הבאת עדויות ואופן הגשת עדויות של אחד מבעלי הדין, למעט החלטה בעניין מתן עדות מחוץ לכותלי בית הדין, ובכלל זה בהיוועדות חזותית;
 - (6) החלטה שהיא קבלת בקשה לביטול פסק דין או לביטול החלטה;
 - (7) החלטה בעניין הטלת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין ושיעורם, למעט אם ניתנה לאחר מתן פסק הדין ואינה נבלעת בו;
 - (8) החלטה לפי סימן ט' לפרק ב' לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991, למעט החלטה בעניין גילוי מסמך פלוני, עיון במסמכים ובעניין טענת חיסיון.
2. אין באמור בצו זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטות מן הסוגים המפורטים בו במסגרת ערעור על פסק דין.
3. תחילתו של צו זה 30 ימים מיום פרסומו, והוא יחול, כאמור בסעיף 26(א1) לחוק, על החלטה שהתקבלה לאחר תחילתו.

סוגי החלטות

שמירת דינים

תחילה ותחולה

איילת שקד
שרת המשפטים

ד' בחשוון התשע"ח (24 באוקטובר 2017)

תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991

בתוקף סמכותי לפי סעיף 43(ב) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - החוק), ולאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות ותחולה

1. בתקנות אלה –
 - "בית דין אזורי", "בית דין ארצי" ו"רשם" - כמשמעותם בחוק;
 - "בית דין" - בית דין אזורי או בית דין ארצי, לפי הענין, לרבות שופט בבית הדין כשהוא דן בענין לבדו, וכן רשם הפועל על-פי סעיף 27(ב) ו-(ג) לחוק;
 - "החלטה" - פסק דין וכל החלטה אחרת של בית הדין;
 - "הליך" - תובענה וכל ענין אחר המובא בידי בעל דין לפני בית דין;
 - "טופס" - שנוסחו ניתן בתוספת;
 - "כתב בי-דין" - כל מסמך שניתן למסרו או להמציאו על פי תקנות אלה, לרבות החלטה או הודעה, פסיקתה, דרישה והזמנת בעל דין או עד;
 - "מספר זהות" –

[1] הגדרות

תק' תשע"ג-2012

- (1) לגבי חברה הרשומה בישראל – מספר הרישום;
- (2) לגבי חברה הרשומה מחוץ לישראל – המדינה שבה היא רשומה ומספר הרישום, אם יש לה מספר רישום;
- (3) לגבי תאגיד אחר שיש לו מספר רישום על-פי דין – מספר הרישום שלו;
- (4) לגבי יחיד תושב ישראל – מספר זהותו במרשם האוכלוסין;
- (5) לגבי יחיד שאינו תושב ישראל – המדינה שבה הוצא הדרכון ומספר הדרכון;
- (6) לגבי יחיד תושב האזור – מספר הזהות על פי מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבאזור כמשמעותו בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003;

"מען", לענין המצאת כתבי בי-דין - שם הישוב, שם הרחוב, מספר הבית ומספר המיקוד, ולרבות מספר הטלפון והפקסימיליה באותו מען, אם ישנו; בהעדר שם לרחוב או מספר לבית - סימן זיהוי אחר;

"פסול דין" - לרבות "קטין" וכמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962;

"תובענה" - תביעות, בקשות ושאר עניינים שמביא בעל דין לפני בית הדין באחת הדרכים שנקבעו לכך;

"תצהיר" - תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, לרבות הצהרה בכתב שניתנה מחוץ לישראל בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל או שניתנה לפי דין המקום שבו ניתנה ואושרה בידי נציג כאמור, ולרבות הצהרת אימות הניתנת בפני רשם; "תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

תק' תשפ"א-2020

2. סדר הדין בכל ענין המובא לפני בית הדין, יהיה לפי תקנות אלה, אולם במידה שבענין פלוני נוהגים לפי סדר דין אחר - לא ינהגו לפי תקנות אלה.

תחולה

פרק ב': הליכים בבית דין אזורי

סימן א': מקום השיפוט

3. (א) מקום השיפוט הוא –
 - (1) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה העבודה;
 - (2) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה או מקום העבודה המיועד של העובד, שהיא העבודה נושא התובענה, או שבאזור שיפוטו בוצעה או אמורה היתה להתבצע העבודה;
 - (3) בתובענה כאמור בסעיף 24(א)(1) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום העבודה של העובד שהיא העבודה נושא התובענה, או נמצא

מקום השיפוט [2]

- מקום מגוריו ;
- (4) בתובענה נגד קופת גמל כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של התובע ;
- (5) בתובענה של קופת גמל נגד מעביד כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מרכז מפעלו של הנתבע בישראל ;
- (6) בתובענה של קופת גמל נגד חברה כאמור בסעיף 24(א)(3) לחוק - בית הדין האזורי שבתחומו נמצא מקום מגוריו של הנתבע, או שבתחומו שולמו או צריכים היו להשתלם דמי הביטוח לקופה ;
- (7) בתובענה שבין עובד לארגון עובדים כאמור בסעיף 24(א)(4) לחוק - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של העובד, זולת אם נקבע אחרת בתקנון הארגון ;
- (8) בתובענה נגד המוסד לביטוח לאומי או גוף אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל בשמו - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של התובע ;
- (9) בתובענה של המוסד לביטוח לאומי או גוף אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל בשמו - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של הנתבע, ואם הנתבע הוא תאגיד - משרדו הרשום ;
- (10) בהליך לפי חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959 (להלן - חוק שירות התעסוקה) - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצאת לשכת שירות התעסוקה הנוגעת בדבר או נמצא מקום מגוריו או מרכז מפעלו של הנתבע ;
- (11) בכל הליך אחר - בית הדין האזורי אשר באזור שיפוטו נמצא מקום עבודתו או מקום מגוריו של התובע או מרכז מפעלו של הנתבע, ואם הנתבע הוא תאגיד - משרדו הרשום.

(ב) לענין תקנת משנה (א)(1), (2), (3), (10) ו-(11), אם מקום העבודה או ביצועה הוא מחוץ לאזור שיפוטו של בית דין לעבודה - בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של העובד או מרכז מפעלו של המעביד בישראל ; אם מרכז מפעלו של המעביד הוא מחוץ לאזור שיפוטו של בית דין לעבודה - בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו של המעביד, או - אם המעביד הוא תאגיד - בית הדין אשר באזור שיפוטו נמצא משרדו הרשום בישראל או כל מקום אחר בישראל שבו הוא מנהל עסקיו.

4. תובענה של עובד נגד המדינה תוגש לבית הדין האזורי שבאזור שיפוטו נמצא מקום מגוריו או מקום עבודתו של העובד. תובענה נגד המדינה [3]
5. תובענה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, יכול שתוגש לכל בית דין אזורי, אולם רשאי בית הדין להורות על העברת הדיון לבית דין אזורי אחר, אם ראה שלפי נסיבות הענין יהיה הדיון בבית דין אחר נוח יותר לבעלי הדין. מקום שיפוט במקרים אחרים
6. הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי דין אחדים, יקבע נשיא בית הדין הארצי למי מבתי דין אלה השיפוט, ולאותו בית דין יהיה לפי זה שיפוט ייחודי והתובענות בשאר בתי הדין יועברו לבית הדין שנקבע כאמור ויידונו בו במאוחד. תובענה בנושא אחד בבתי דין אחדים [4]
7. היו נתבעים אחדים, יכול שהתובענה תוגש לכל בית דין שניתן להגישה בו כנגד אחד הנתבעים. נתבעים אחדים [5]

סימן ב': פתיחת תובענה

8. תובענה תיפתח במסירת כתב תביעה לבית הדין בשלושה עותקים בשביל בית הדין ובמספר עותקים נוסף כמספר הנתבעים. מסירת כתב תביעה [6]
- 8א. (א) לא יקובל כתב בי דין לרישום אם לא צוין בראשו מספר זהותו של מגיש כתב בי הדין. סייג לקבלת כתב בי דין תק' תשע"ג-2012
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא היה לבעל דין מספר זהות, יציין זאת בראש כתב בי הדין ויפרט את הטעמים לכך ; ראה מזכיר ראשי או מי שהוא הסמיכו כי אין לבעל דין מספר זהות, יאשר את קבלת כתב בי הדין לרישום.
- (ג) הרואה את עצמו נפגע מאי-קבלתו לרישום של כתב בי-דין לרישום, רשאי, בתוך עשרה ימים ממועד קבלת ההודעה על אי-הקבלה לרישום, לבקש כי העניין יועבר לעיונו ולהכרעתו של שופט או רשם ; לא הגיש בקשה כאמור, יראוהו כמי שאינו מתנגד לאי-קבלת כתב בי-הדין לרישום.
9. אלה הפרטים שיכיל כתב תביעה, וחוז' מן האמור בתקנות להלן לא יכיל אלא פרטים אלה : פרטי כתב תביעה [7]

- (1) ציון בית הדין שהתובענה מוגשת לו ;
- (2) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של התובע, ומען להמצאת כתבי בי-דין ;
- (3) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של הנתבע, במידה שניתן לבררם ;
- (3א) העובדה שהתובע או הנתבע הוא פסול דין או קטין, אם הדבר הוא כך, או שהוא תאגיד, ובמקרה זה – גם הצורה שבה התאגד ;
- (4) העובדות המהוות עילת התובענה, ואימתי נולדה ;
- (5) העובדות המראות שבית הדין מוסמך לדון בתובענה ;
- (6) הסעד המבוקש לרבות פיצויי הלנה והפרשי ריבית והצמדה והוצאות משפט ;
- (7) שוויו של נושא התובענה, ככל שניתן לקבעו, לפי הענין ; היתה התביעה לסכום שיגיע לתובע לאחר בירור חשבונות שלא נתיישבו בינו לבין הנתבע, יפורש בכתב התביעה הסכום הנתבע לפי המשוער.
- תק' (מס' 2)
תשע"ג-2013
10. מען להמצאת כתבי בי-דין [8]
- המען להמצאת האמור בתקנה 9(2) יהיה :
- (1) מקום מגוריו של התובע - אם הוא טוען לעצמו ;
- (2) משרד עורך דינו של התובע - אם עורך דין מייצג אותו ;
- (3) משרדו של ארגון עובדים או של ארגון מעבידים - אם התובע מיוצג על ידי מי שהארגון קבע לו לפי סעיף 34 לחוק או אם התובענה הוגשה בידי ארגון עובדים על פי חוק אחר ;
- (4) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 163(א) סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי ;
- (5) כאשר המדינה היא המעביד, יהיה המען להמצאת כתבי בי-דין פרקליט המחוז שבו נמצא מקום מושבו של בית הדין האזורי הדן בהליך ; היה בית הדין המוסמך לדון בהליך בית הדין הארצי - פרקליט המדינה.
- תק' תשפ"א-2020
11. (א) התובע ירשום בכתב התביעה או ברשימה המצורפת אליה, מה הם המסמכים שעליהם הוא נסמך בתביעתו, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו.
- (ב) מסמך שרשם התובע כאמור בתקנת משנה (א) והוא ברשותו, יצרף העתק או תצלום שלו לכתב התביעה ; אם איננו ברשותו - יציין בידי מי הוא נמצא לפי מיטב ידיעתו.
- רשימת מסמכים [9]
12. (א) הוגשה תובענה לבית דין אזורי, תומצא מטעם בית הדין לכל נתבע הזמנה לדין חתומה ביד הרשם או פקיד של בית הדין האזורי, יחד עם עותק של כתב התביעה.
- (ב) ההזמנה לדין כאמור בתקנת משנה (א) תהיה ערוכה על פי טופס 1.
- טפסי הזמנה [10]
13. (א) תובענה לתשלום שכר תהיה לפי טופס 2.
- (ב) תובענה לתשלום פיצויי פיטורים תהיה לפי טופס 3.
- (ג) תובענה לתשלום קיצבה תהיה לפי טופס 4.
- טפסי תובענות שכר, פיצויי פיטורים וקיצבה [58]
14. בכתב תביעה שעילתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968 (להלן - חוק הביטוח הלאומי) או בחוק אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל על פיו, יצוין מספר זהותו של התובע ויצורפו לו העתקי כל החלטות המוסד לביטוח לאומי שבגינן מוגשת התובענה.
- תובענה על פי חוק הביטוח הלאומי [161ג]
תק' תשנ"ב-1992
- סימן ג': בעלי דין
15. (א) מותר לצרף בחזקת תובעים בתובענה אחת את כל הטוענים לזכות סעד מאותו נתבע - בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין - ושאלו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית.
- (ב) מותר לצרף בחזקת נתבעים בתובענה אחת את כל הנתבעים למתן סעד לאותו תובע - בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין - ושאלו הוגשו נגדם תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית ; אין הכרח שכל נתבע יהא לו ענין לגבי כל הסעד שתובעים בתובענה.
- צירוף תובעים ונתבעים [11]
16. ראה בית הדין שהצירוף עלול לסבך את הדיון או להכביד במידה יתרה על בעלי הדין, רשאי הוא להורות על הפרדת הדיון או על דרך דיון אחרת.
- סייג לצירוף בעלי דין [12]
17. היה לתובע ספק ממי הוא זכאי לתבוע, רשאי הוא לצרף נתבעים אחדים, כדי ששאלת החבות ומידת החבות של כל אחד מהם תוכרע בין כל בעלי הדין.
- ספק בנוגע לנתבעים [13]
18. (א) בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית הדין או הרשם, לבקשת בעלי דין או בלא בקשה
- שינוי בעלי דין [14]

כזאת ובתנאים שייראו לו, לצוות על מחיקת שמו של בעל דין שצורף שלא כהלכה כתובע או כנתבע, או על הוספת שמו של אדם שהיה צריך לצרפו כתובע או כנתבע או שנוכחותו בבית הדין דרושה כדי לאפשר לבית הדין לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה.

(ב) בקשה להוסיף או למחוק או להחליף בעל-דין תוגש לשופט או לרשם, אולם אפשר גם להשמיעה לפני בית הדין בשעת הדיון וללא הודעה מוקדמת.

(ג) הוסף בעל דין או הוחלף, יתוקן כתב התביעה לפי הצורך, אם לא הורה בית הדין או הרשם אחרת; הוסף נתבע או הוחלף, יומצאו לנתבע החדש הזמנה למשפט ועותק של כתב התביעה המתוקן; בית הדין או הרשם רשאי להורות על תיקון כתב התביעה ועל המצאת כתב התביעה המתוקן גם לנתבעים הראשונים.

(ד) הוחלף או הוסף בעל דין, רואים, לענין ההתיישנות, את ההליכים לגבי בעל הדין החדש כאילו התחילו עם כתב התביעה המתוקן.

19. לא תיפגע תובענה בשל כך בלבד שבעלי דין צורפו בה שלא כהלכה או שלא צורפו, ורשאי בית הדין לדון בענין, ככל שהוא נוגע לבעלי הדין שלפניו למעשה, ומותר ליתן פסק דין, ללא תיקונים, לטובת מקצתם של התובעים שנמצאו זכאים לסעד ולפי זכותם, או נגד מקצתם של הנתבעים שנמצאו חבים ולפי חבותם.

שמירת זכויות
[15]

20. מקום שיש כמה תובעים יכול שאחד או אחדים מהם יהיו מורשיהם של אחד או אחדים מן השאר להתייצב, לטעון או לפעול בכל הליך במקומם, והוא הדין לגבי הרשאת הנתבע מטעם נתבע אחר.

תובע או נתבע בשם
תובע או נתבע אחר
[16]

21. (א) היה מספר המעוניינים בתובענה אחת גדול, יכולים מקצתם - לבקשת תובע אם הם תובעים, או לבקשת תובע או נתבע אם הם נתבעים, וברשות בית הדין או הרשם - לייצג באותה תובענה את כל המעוניינים; לא ידעו המעוניינים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית הדין או הרשם על הגשתה בהמצאה אישית, או במודעה פומבית אם ההמצאה האישית אינה מעשית מכל סיבה שתיראה לבית הדין או לרשם, ככל שיוורה בית הדין או הרשם בכל מקרה ומקרה.

אחד מטעם כל
המעוניינים [17]

(ב) כל מי שמיוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית הדין או מהרשם לעשותו בעל דין בה.

22. (א) היה מספר הטוענים לזכות סעד אחד גדול - ושאלו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית - יכולים מקצתם, ברשות בית הדין או הרשם, לייצג באותה תובענה את כל הטוענים; לא ידעו הטוענים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית הדין או הרשם על הגשתה באחת מהדרכים הבאות:

טוענים בהליך ייצוג

(1) פרסום מודעה בשני עיתונים יומיים והעמדת כתב התביעה במזכירות בית הדין לרשות כל אחד מהם, לשם עיון;

(2) אם הטוענים הם עובדים - גם הצגתו במקום העבודה; אם אין הם עובדים במקום עבודה אחד - פרסום מודעה בשני עיתונים יומיים והעמדת כתב התביעה במזכירות בית הדין לרשות כל אחד מהם, לשם עיון.

(ב) כל מי שמיוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית הדין או מהרשם לעשותו בעל דין בה, או להורות שהוא לא יהיה מיוצג כאמור.

23. בעל דין שהוא תאגיד, רשאי מנהל התאגיד או פקיד מפקידיו, שהורשה לכך כראוי, לעשות מטעם התאגיד כל מה שהתאגיד עצמו יכול היה לעשות אילו היה יחיד.

ייצוג של תאגיד [18]

24. בית הדין המוסמך לדון בתובענה רשאי למנות לפסול-דין או למי שזקוק לאפוטרופוס, אפוטרופוס לדין אשר ייצגו ייצוג מלא בכל ההליכים בבית הדין, והוא רשאי לעשות זאת לבקשת בעל דין או בלא בקשה כזאת.

פסול-דין [19]

25. (א) לא תפוג תובענה על שום שאחד מבעלי הדין מת או פשט את הרגל, ובלבד שעילת התובענה בעינה עומדת; מת אחד מבעלי הדין בין גמר הדיון לבין פסק הדין, לא תפוג התובענה אף אם אין עילתה קיימת עוד אלא מותר ליתן פסק דין.

חילופי בעל דין [20]

(ב) מת בעל דין או פשט את הרגל או שנכס שלו נסב - אם מרצון ואם מכוח דין - רשאי בית הדין להורות, אם ראה צורך בכך לשם יישוב מלא של כל השאלות הכרוכות בדבר, כי מבצע הצוואה או מנהל העזבון, או היורשים או הנאמנים, או חליף אחר של בעל הדין, כולם או מקצתם, יהיו לבעלי הדין, או שתומצא להם הודעה בדרך או בצורה שיקבע בית הדין ובתנאים שיקבע, והוא יתן צו בדבר המשך המשפט כפי שנראה לו.

(ג) מת בעל דין ועילת התובענה בעינה עומדת, אך מי שזכאי להמשיך בתובענה אינו עושה כן, רשאי הנתבע או בעל דין שנגדו אפשר היה להמשיך, לבקש מבית הדין שיחייב את הזכאי להמשיך בתובענה תוך זמן שיקבע; לא המשיך, מותר ליתן פסק דין לזכות הנתבע או בעל הדין האחר.

סימן ד': פיצול סעדים

26. (א) תובענה תכיל את מלוא הסעד שהתובע זכאי לו בשל עילת התובענה, אך רשאי תובע לוותר על חלק מהסעד.

תביעת מלוא הסעד ופיצול סעדים

(ב) מי שזכאי לסעדים אחדים בשל עילה אחת, רשאי לתבוע את כולם או מקצתם.
(ג) תובע שלא כלל בתובענה את כל הסעדים להם הוא זכאי בשל אותה עילה, לא ייחשב כמי שוויתר עליהם והוא יהיה זכאי לתובעם ובלבד שקיבל על כך רשות מבית הדין לא יאוחר ממועד הגשת התובענה הנוספת; בדונו בבקשה למתן רשות כאמור, יתחשב בית הדין באלה:

- (1) התביעה קנטרנית או טורדנית;
 - (2) התביעה הוגשה שלא בתום לב;
 - (3) נימוק אחר שעל פיו סבור הוא שיש לסרב מתן הרשות.
- (ד) רשות כאמור בתקנת משנה (ג) אפשר ליתן ללא תנאי, ואפשר להתנות בתנאים ככל אשר ייראה לבית הדין.

סימן ה': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים

27. (א) נתבע רשאי להגיש כתב הגנה, והוא חייב לעשות זאת אם נדרש לכך בהוראת שופט או רשם בתוקף סמכותו לפי סעיף 18(ד)(6) לחוק.

הגשת כתב הגנה [21]

(ב) ניתנה הוראה כאמור בתקנת משנה (א) שלא בפני הנתבע, תומצא לו ההוראה לפי טופס 5.

28. כתב הגנה יוגש תוך שלושים ימים מהיום שניתנה ההוראה, אם ניתנה בנוכחות הנתבע, או שלושים ימים מיום שהומצא לו, אם ניתנה שלא בנוכחותו; שופט או רשם רשאי להאריך את המועד להגשת כתב הגנה, ובמקרה זה רשאי הוא לחייב את הנתבע בהוצאות, אם יראה זאת לנכון, וכן רשאי הוא לקצר את המועד מטעמים מיוחדים שיירשמו.

המועד להגשת כתב הגנה [22]

29. (א) כתב הגנה יכלול תגובה לכל טענה שנתעוררה בכתב התביעה, ולא די בהכחשה סתמית אלא צריך המגיש להרצות טענתו במפורש.

כתב הגנה – תוכן וצורה [23]

(ב) כתב הגנה יוגש באותו מספר עותקים שמגשים בו כתב תביעה; הנתבע רשאי לרשום בכתב הגנה, או ברשימה שיצרף לכתב הגנה, מהם המסמכים שעליהם הוא נסמך בהגנתו, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו; כל מסמך שנרשם בכתב הגנה, או ברשימה שצורפה אליו, יצורף העתקו או תצלומו אם הוא ברשות הנתבע, ואם איננו ברשותו – יצויין בידי מי הוא נמצא לפי מיטב ידיעתו של הנתבע.

(ג) בכתב הגנה יציין הנתבע את מספר זהותו, את שם נציגו, או שהוא טוען לעצמו, ואת מענו להמצאת כתבי בי-דין, שיהיה אחד מאלה:

- (1) מקום מגוריו של הנתבע כשהוא טוען לעצמו;
- (2) משרד עורך דינו של הנתבע אם עורך דין מייצג אותו;
- (3) מקום מושבו של ארגון העובדים או ארגון המעבידים – אם הנתבע מיוצג על ידי מי שהארגון קבע לו לפי סעיף 34 לחוק או לפי כל חוק אחר;
- (4) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 163(א) סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי.

תק' תשפ"א-2020

30. (א) כל טענת עובדה בכתב התביעה שלא הוכחה בכתב ההגנה, במפורש או מכללא, או שלא נאמר עליה כי אין מודים בה, רואים אותה כטענה שמודים בה, זולת אם נטענה נגד פסול-דין, אך בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש שעובדות כאמור יוכחו שלא על דרך ההודאה האמורה.

שתיקה כהודאה [24]

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), אין צורך בהכחשה, או בתגובה בכתב הגנה, לענין שיעור דמי הנזק או סכום הפיצוי המגיע על פי כל עילה, ולעולם רואים אותם כשנויים במחלוקת, זולת אם הודו בהם במפורש.

(ג) היה בית הדין סבור כי טענת עובדה, שהוכחה בכתב ההגנה או שלא הודו בה, מן הראוי היה שידו בה, רשאי הוא ליתן כל צו שייראה לו צורך בענין הוצאות יתרות שנגרמו עקב ההכחשה או אי ההודאה.

31. הוגש כתב הגנה, יומצא עותק אחד ממנו, עם כל מצורפיו, לכל אחד מבעלי הדין האחרים.

המצאת כתב הגנה [25]

32. (א) כתב הגנה בתובענה לתשלום שכר עבודה, פיצויי פיטורים או קצבה יהיה:

- (1) בתובענה לתשלום שכר עבודה – לפי טופס 6;

הגשת כתב הגנה בתובענות לשכר עבודה, פיצויי פיטורים וקצבה

- (2) בתובענה לתשלום פיצויי פיטורים - לפי טופס 7 ;
- (3) בתובענה לתשלום קצבה - לפי טופס 8.
- (ב) טפסים 6, 7 או 8, לפי הענין, יומצאו לנתבע יחד עם כתב התביעה.
33. בתובענה המוגשת על פי חוק הביטוח הלאומי או בחוק אחר שהמוסד לביטוח לאומי פועל על פיו יוגש כתב הגנה, על אף האמור בתקנה 27(א), תוך שלושים ימים מיום שנמסר למוסד העתק מכתב התביעה.
34. נתבע רשאי לקזז כל זכות ותביעה שלו כנגד תביעתו של התובע או להגיש אותן בתביעה שכנגד, בין אם הן על נזק ממון ובין אם לאו; כוחם של קיזוז או תביעה שכנגד ככוח תובענה שכנגד, ובית הדין יוכל ליתן בהם פסק דין סופי הן על התביעה המקורית והן על התביעה שכנגד, ובלבד שהעילה לתובענה שכנגד היא בתחום סמכותו של בית הדין.
35. תובע שהוגשה נגדו תביעה שכנגד, רשאי להגיש כתב תשובה; על כתב תשובה לתביעה שכנגד יחולו ההוראות החלות על כתב הגנה.
36. העלה נתבע תביעה שכנגד, רשאי בית הדין, על פי בקשת תובע או ללא בקשה כזאת, להורות על מחיקת התביעה שכנגד או להורות על הפרדת הדיון, אם ראה שאין זה מן הראוי לפסוק בתביעה שכנגד יחד עם התביעה המקורית אלא בדרך של תובענה נפרדת.

הגשת כתב הגנה בתובענות על פי חוק הביטוח הלאומי תק' תשנ"ב-1992

רשות הנתבע לקיזוז ולתביעה שכנגד [26]

תשובה לתביעה שכנגד [27]

בקשה למחוק או להפריד דיון בתביעה שכנגד [28]

סימן ו': כתבי טענות - הוראות כלליות

37. הגשתו של כתב טענות תהיה במסירה לבית הדין כדי לצרפו לתיק התובענה, ויש למסור מספר של עותקים מספיק לשם המצאה לכל אחד מבעלי הדין שכנגד, לפי מענו להמצאת כתבי בי-דין, אך אין צורך להמציא עותק לבעל דין שהרשה בעל דין אחר לתבוע או להגן מטעמו.
38. אין לעורר התנגדות טכנית לכתב טענות על יסוד פגם שבצורה.
39. כתב טענות יוכתר בשמו המתאים, יסומן במספר התיק של התובענה, ובתאריך הגשתו, ויהיה חתום ביד בעל הדין המגישו או ביד עורך דין או נציג אחר שלו.
40. בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להורות כי יימחק או יתוקן כל ענין בכתב טענות שאין בו צורך או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן בתובענה, לסבכו או להשהותו.
41. (א) בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להתיר לכל אחד מבעלי הדין או להורות לו לתקן את כתבי טענותיו.
- (ב) נתבקש התיקון בשעת הדיון, יירשם התיקון בפרוטוקול, אלא אם כן הורה בית הדין או הרשם אחרת.
- (ג) נעשה התיקון בהעדר אחד מבעלי הדין, יקבע בית הדין או הרשם מועד להמשך הדיון ויצרף להזמנת אותו בעל דין עותק מכתב הטענות המתוקן.
- (ד) בעל דין שאינו משיב לכתב טענות מתוקן או אינו מתקן את כתב טענותיו רואים אותו כאילו הוא מסתמך על כתב טענותיו המקורי כתשובה לכתב הטענות המתוקן.

הגשת כתב טענות [29]

התנגדות טכנית סימון כתב טענות [30] [31]

מחיקה בכתב טענות [33]

תיקון כתב טענות [34]

סימן ז': דן יחיד

42. (א) בקשת בעל דין שתובענה תידון לפני השופט כדן יחיד, תהיה בכתב ומנומקת; הבקשה תוגש בעת הגשת התובענה או כתב ההגנה או במועד אחר, אך לפני שנקבע מותב בית הדין.
- (ב) השופט רשאי לדחות את הבקשה על אחר או לצוות שהעיתקים ממנה יומצאו לבעלי הדין האחרים; מי שקיבל העתק בקשה כאמור רשאי להגיש תשובה מנומקת בכתב, תוך שבעה ימים או תוך מועד ארוך יותר שקבע השופט בצו כאמור; השופט רשאי להחליט בבקשה על יסוד טענות שבכתב בלבד.

בקשה לדן יחיד [34א]

סימן ח': פסק דין בהעדר הגנה, מחיקה ודחיה

43. (א) נתבע שנדרש להגיש כתב הגנה ולא הגישו תוך המועד שנקבע לכך, או נתבע שנדרש מכוח סעיף 18(ד) לחוק, לבצע פעולה בקשר לכתב הגנה שהגיש ולא ביצע אותה במועד או במועד שהאריך השופט או הרשם, רשאי בית הדין או הרשם לתת פסק דין שלא בפניו על יסוד כתב התביעה בלבד, זולת אם היה בית הדין או הרשם סבור כי מן הצדק לדרוש מן התובע הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו או מקצתה לפני שיינתן פסק הדין.
- (ב) פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), ניתן להוצאה לפועל בלא שתיפגע זכותו של התובע להמשיך בתובענה נגד הנתבעים האחרים.
44. בית הדין רשאי, בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, למחוק על הסף כתב טענות מאחד הנימוקים האלה:

פסק דין על יסוד כתב התביעה [35]

מחיקת כתב טענות על הסף [36]

- (1) אין הכתב מראה עילה;
(2) מתוך כתב הטענות נראה שהוא טרדני או קנטרני;
(3) בעל הדין נדרש, מכוח סעיף 18(ד) לחוק, לבצע פעולה בקשר לכתב טענות שהגיש, ולא ביצע אותה במועד.
45. (א) בית הדין רשאי בכל עת, לבקשת בעל דין או אף בלא בקשה כזאת, לדחות על הסף תובענה נגד נתבע מאחד הנימוקים האלה:
(1) מעשה בית דין;
(2) חוסר סמכות;
(3) כל נימוק אחר שעל פיו סבור בית הדין שניתן לדחות מלכתחילה את התובענה בנוגע לאותו נתבע.
(ב) החליט בית הדין לדחות את התובענה בנוגע לנתבע שביקש זאת, רשאי הוא להורות בדבר ההוצאות - הן של הבקשה והן של התובענה עצמה - ככל שייראה לו.
(ג) לא ייעתר בית הדין לבקשת דחיה מחוסר סמכות, אם נראה לו שיש להעביר את הענין לבית משפט או לבית דין מוסמך לפי סעיף 79 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן - חוק בתי המשפט).

דחייה על הסף [37]

סימן ט': הליכי ביניים להבהרת כתב טענות

46. (א) בית הדין או הרשם רשאי ליתן צו למסירת פרטים נוספים, ולבקשת בעל דין אף לגילוי או לעיון במסמכים, אם היה סבור שיש צורך בכך כדי לאפשר דיון יעיל או כדי לחסוך בהוצאות.
(ב) בית הדין או הרשם רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ליתן לבקשת בעל דין צו למסירת שאלון לבעל דין אחר, אם היה סבור שיש בכך כדי לאפשר לבית הדין להכריע בשאלות שהן באמת השאלות השנויות במחלוקת בין בעלי-הדין.
(ג) בהחליטו בבקשה כאמור בתקנת משנה (א) או (ב), ישקול בית הדין או הרשם, כל הצעה שתבוא מצד בעל דין למסור פרטים או להודות בעובדות או להראות או להמציא מסמכים.
(ד) לא קיים בעל דין צו שניתן על פי תקנת משנה (א) או (ב), רשאי בית הדין או הרשם להאריך את המועד לקיום הצו או למחוק את כתב טענותיו.

פרטים נוספים, גילוי ועיון במסמכים, שאלונים

סימן י': הדיון

47. הודעה על התאריך שנקבע לדיון תישלח לבעלי הדין שלושים ימים לפחות לפני התאריך, זולת אם נראה הענין לשופט או לרשם דחוף.
48. (א) בית הדין או הרשם רשאי לדחות את הדיון, למועד אחר או ללא מועד.
(ב) (בוטלה).
(ג) (בוטלה).

הודעה על תאריך הדיון [38]

דחיית הדיון
תק' תשס"ד-2004
תק' תשס"ד-2004
תק' תשס"ד-2004

48. (א) נבצר מבית הדין או הרשם לדון בתובענה או להמשיך את הדיון בה מחמת חוסר מעש מצד בעל דין, רשאי בית הדין או הרשם או המזכיר הראשי של בית הדין, על דעת עצמו, ליתן הודעה לבעלי הדין או למי שהורה ובדרך שהורה לבוא וליתן טעם מדוע לא תימחק התובענה; הודעה כאמור יכול שתישלח באמצעות הדואר לפי המען הרשום במסמך שהוגש לבית הדין או לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין, ויראו אותה כהודעה שהומצאה כדין ביום העשירי שלאחר המשלוח.
(ב) לא ניתן כל טעם, בתוך שלושים ימים מיום ההמצאה או פרק זמן ארוך יותר שנקבע בהודעה, יראו את התובענה כתובענה שנמחקה.
(ג) בית הדין או הרשם רשאי למחוק את התובענה אם הטעם שניתן אינו מניח את דעתו.

מחיקת תובענה מחמת חוסר מעש
תק' תשס"ד-2004
תק' (מס' 2)
תשע"ג-2013

49. (א) לא התייצבו בעלי הדין או מי מהם בתאריך שנקבע לדיון, רשאי בית הדין לדחות את הדיון או את המשך הדיון למועד אחר ולהזמין את בעלי הדין.
(ב) ראה בית הדין שבעל דין שלא התייצב הוזמן כדין, רשאי הוא כמו כן -
(1) אם הנעדר הוא התובע - לדחות או למחוק את התביעה;
(2) אם הנעדר הוא הנתבע - לדון בתביעה כאילו התייצב הנתבע או ליתן פסק דין כאמור בתקנה 43(א).

אי התייצבות לדיון [40]

50. (א) בעל דין שלא הגיעה לידי ההודעה במועד האמור בתקנה 47 או שלא התייצב לדיון ובית הדין דן שלא בפניו - רשאי, לא יאוחר משלושים ימים לאחר שהומצאו לידי פסק הדין או ההחלטה האחרת, לבקש ביטולם ועיכוב הוצאתם לפועל.

ביטול [41]

(ב) הוגשה בקשת ביטול כאמור בתקנת משנה (א), יזמין בית הדין או הרשם את בעלי הדין לדיון בה, ורשאי הוא לעכב את הוצאת פסק הדין או ההחלטה האחרת לפועל, אם בערובה או בתנאים אחרים או נוספים ואם בלי תנאים.

(ג) התייצב המבקש לדיון על בקשת הביטול, רשאי בית הדין או הרשם לבטל את פסק הדין או ההחלטה האחרת, לפי הענין, לשנותם או לאשרם, בתנאים שייראו לו בדבר הוצאות או בעניינים אחרים; לא התייצב המבקש כאמור - רשאי בית הדין או הרשם לדחות את הדיון לתאריך אחר או לדחות את בקשת הביטול, ורשאי הוא לחייב את המבקש בהוצאות.

51. בכפוף לכל הסדר שיקבע השופט בתוקף סמכותו לפי סעיף 18(ד)(4) לחוק -

סדרי הטיעון והסיכום
[42]

(1) ייפתח הדיון בבית הדין האזורי בדברי פתיחה של התובע ולאחר מכן יישמעו עדיו - אם יש לו עדים, ויוגשו ראיותיו האחרות; לאחר מכן ישמע בית הדין את דברי הפתיחה של הנתבע ואת עדיו, אם יש לו עדים, ויוגשו ראיותיו האחרות, אולם רשאי בית הדין, לפי שיקול דעתו, להתיר לבעל הדין הפותח להביא עדות סותרת בטרם יסכמו בעלי הדין את פרשותיהם;

(2) לאחר דברי הפתיחה והבאת העדים והראיות האחרות, יסכם התובע את פרשתו ואחריו יסכם הנתבע את פרשתו, אולם בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, להתיר לתובע להשיב על טענות הסיכום של הנתבע, כולן או מקצתן.

52. (א) סיימו בעלי הדין את הבאת ראיותיהם, בין שהתחילו בסיכום פרשותיהם ובין אם לאו, רשאי בית הדין, בצו, להורות להם לסכם את טענותיהם בכתב, על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שיקבע, בין בנוסף על הסיכום שבעל-פה ובין במקומו, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה.

טענת סיכום בכתב
[43]

(ב) צו כאמור יקבע את סדרי הטענות, הן שבעל-פה והן שבכתב, וכל יתר הדברים שלדעת בית הדין טעונים הסדר לענין צו כזה.

(ג) דינו של בעל דין שלא הגיש כתב סיכומיו במועד שבו נדרש להגישו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית הדין אחרת.

סימן י"א: הזמנת עדים

53. (א) בית הדין או הרשם רשאי להזמין אדם להעיד בפניו, להיחקר כעד או להגיש מסמך. (ב) ההזמנה לעד תהיה לפי טופס 9.

הזמנת עד [44]

(ג) תקנות 83 עד 86 ו-92 לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו, בשינויים המחויבים, על הזמנת עדים לפי תקנה זו, ואולם יקראו את תקנה 83(א) לתקנות סדר הדין האזרחי כאילו במקום הרישה נאמר "בעל דין יודיע לעד מטעמו על כוונתו להזמין לעדות או לשם הצגת מסמכים".

תק' תשפ"א-2020

54. ציווה בית הדין או הרשם לפי סעיף 73(א)(1) לחוק בתי המשפט על הבאת אדם לפניו ייערך צו ההבאה לפי טופס 10.

צו הבאה [45]

סימן י"ב: פסק דין

55. (א) כתום הדיון או לאחר מכן, בהקדם ככל האפשר לפי הנסיבות, יתן בית הדין את פסק דינו. (ב) בדיון בפני מותב או שופט כדן יחיד, יינתן פסק הדין תוך שלושים ימים, ובדיון בפני רשם יינתן פסק-הדין תוך חמישה עשר ימים; לא ניתן פסק הדין כאמור, ימסור על כך אב בית הדין או הרשם, לפי הענין, הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית הדין הארצי; בבית דין שבו מכהן שופט ראשי, יימסר העתק ההודעה לשופט הראשי.

פסק דין [47]

56. את פסק הדין יקרא אב בית הדין ותאריך הקראת הפסק ייחשב לתאריך שימוע פסק הדין; אולם אפשר שבמקום לקרוא את פסק הדין, יישלחו העתקים ממנו בדואר רשום לבעלי הדין; נשלחו העתקים מפסק הדין בדואר רשום לבעלי הדין כאמור, יראו כאילו ניתן פסק הדין בהעדר הצדדים.

הקראת פסק הדין
[47]

57. על סמך פסק הדין תיערך, לבקשת בעל דין, פסיקתה שתכיל את מספר התיק, שמות בעלי הדין ותיאורם, הסעד או ההכרעה האחרת שניתנו בענין הנדון וצו בדבר הוצאות המשפט; הפסיקתה תיחתם בידי אב בית הדין או הרשם ותאריכה הוא התאריך שבו הושמע פסק הדין.

פסיקתה [48]

58. הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין בנוסח מוסכם, רשאי בית הדין או הרשם ליתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובלבד

פסק דין מוסכם
[49]

שהוסכם מי ישא בהן, ובית הדין או הרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

סימן י"ג: בוררות

59. בקשה לענין שבבוררות, שבית הדין דן בו מכוח סעיף 28 לחוק (בסימן זה - הליכי בוררות), אפשר להגישה בנוסף לבית הדין שנקבע כאמור בתקנה 3, גם לבית הדין שבאזור שיפוטו התנהלה הבוררות או לבית הדין שעליו הסכימו בעלי-הדין בבוררות. מקום השיפוט לענין שבבוררות [50]
60. תקנות סדרי הדין בעניני בוררות, תשכ"ט-1968, יחולו על הליכי בוררות, בשינויים המחויבים לפי הענין. תחולת תקנות [51]

סימן י"ד: ערעור על החלטת הממונה על תשלום הגימלאות

61. בסימן זה - הגדרות [א61]
"הממונה" - כמשמעותו בחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], תש"ל-1970 (להלן - חוק הגימלאות);
"ערעור גימלאות" - ערעור על החלטה סופית או על החלטת ביניים של הממונה או של נציב שירות המדינה, לפי סעיפים 43 או 101 לחוק הגימלאות.
62. ערעור גימלאות יוגש לבית דין אזורי בארבעה עותקים לפי טופס 11. הגשת ערעור [ב61]
63. לכתב הערעור יצורפו ארבעה עותקים מההחלטה שעליה מוגש הערעור. צירוף העתקי ההחלטה [ג61]
64. עותק של כתב הערעור בצירוף עותק ההחלטה ומצורפיה יומצאו למשיב. המצאה למשיב [ד61]
65. תוך שלושים ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור יגיש המשיב תשובה מנומקת בארבעה עותקים; הוגשה תשובה כאמור, יומצא עותק ממנה למערער. תשובה [ה61]
66. (א) ויתרו המערער והמשיב, בכתבי הטענות או בהודעה מיוחדת לבית הדין, על השמעת טענותיהם בפני בית הדין, ידון בית הדין בערעור לפי החומר שהוגש לו ויתן פסק דין.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי שופט להורות על קביעת מועד לדיון, אפילו ויתרו בעלי הדין על כך, ומשעשה כן ידון בית הדין בערעור כאילו לא ויתרו בעלי הדין על השמעת טענותיהם. פסק דין על פי חומר שבכתב [ו61]
67. הוראות סימנים א' ו' ו-י"ב עד י"ב לפרק זה, יחולו על ההליכים לפי סימן זה ככל שלא נקבעה בו הוראה אחרת ובשינויים המחויבים לפי הענין. תחולת הוראות [ז61]

סימן ט"ו: ערר לפי חוק שירות התעסוקה

68. בסימן זה, "ערעור תעסוקה" - ערר על החלטת ועדת ערר לפי סעיף 43 לחוק שירות התעסוקה. הגדרות [ח61]
69. (א) ערעור תעסוקה יוגש לבית דין אזורי בארבעה עותקים לפי טופס 12, בצירוף ההחלטה שעליה הוא מוגש וכל יתר המסמכים הנוגעים לענין; עותק אחד של כתב הערעור בצירוף המסמכים כאמור יועבר למינהלת שירות התעסוקה. הגשה [ט61]
תק' תשס"ד-2004
- (ב) המועד להגשת ערעור תעסוקה הוא שישים ימים מיום מתן ההחלטה בערר או מיום שבו הומצאה לעורר ההחלטה, אם ניתנה שלא בפניו, לפי המאוחר. תק' תשס"ד-2004
70. הודעה על התאריך שנקבע לדיון תישלח לבעלי הדין חמישה ימים לפחות מראש.
71. (א) ויתרו המערער והמשיב, בהודעה בכתב לבית הדין או בהודעה בעל-פה לשופט או לרשם, על השמעת טענותיהם בפני בית הדין, ידון בית הדין בערעור תעסוקה לפי החומר שהוגש לו ויתן פסק דין. קביעת מועד לדיון [י61]
פסק דין על פי חומר שבכתב [יא61]
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי שופט להורות לרשם לקבוע מועד לדיון, אפילו ויתרו בעלי הדין על כך, ומשעשה כן ידון בית הדין בערעור תעסוקה כאילו לא ויתרו בעלי הדין על השמעת טענותיהם.
72. שופט רשאי - איחוד והפרדה [ב61]

- (1) לצרף כמשיב בערעור כל אדם הנראה לו נוגע בדבר;
- (2) לאחד ערעורים או להפריד ערעורים מאוחדים.

פרק ג': ערעור

סימן א': מועדי ערעור על החלטות בית דין אזורי

73. המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי הוא שלושים ימים מיום השימוע, או מהיום שבו הומצא למערער פסק הדין אם ניתן בהעדר הצדדים, והוא כשאין הוראת חיקוק אחרת הקובעת מועד שונה להגשת ערעור. המועד להגשת ערעור בזכות [62]

74. (א) בקשת רשות לערער על החלטה של בית דין אזורי תוגש תוך חמישה עשר ימים מיום שניתנה ההחלטה, אם ניתנה בפני המבקש, או מיום שהומצאה לו, אם ניתנה שלא בפניו. (ב) ניתנה רשות לערער, יהיה המועד להגשת הערעור על החלטת בית הדין האזורי חמישה עשר ימים מיום שניתנה הרשות, אם ניתנה בפני המערער, או חמישה עשר ימים מהיום שבו הומצאה לו ההחלטה הנותנת את הרשות אם ניתנה שלא בפניו; לא הוגש כתב ערעור תוך חמישה עשר הימים יראו את בקשת הרשות לערער ככתב ערעור.

המועד להגשת ערעור
ברשות לפי סעיפים
63; 64(א)

75. (א) בקשה לרשות לערער על פסק דינו של בית דין אזורי לפי סעיפים 64א, 127לד או 200א לחוק הביטוח הלאומי, תוגש תוך שלושים ימים מיום שניתן פסק הדין, אם ניתן בפני המבקש, או מיום שהומצא לו, אם ניתן שלא בפניו.

המועד להגשת ערעור
ברשות לפי סעיפים
64א, 127לד ו-200א
לחוק הביטוח הלאומי
[64(ב)]

(ב) ניתנה רשות לערער, יהיה המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי בעניינים כאמור בתקנת משנה (א), שלושים ימים מהיום שבו ניתנה הרשות, אם ניתנה בפני המערער, או שלושים ימים מהיום שבו הומצאה לו ההחלטה הנותנת רשות, אם ניתנה שלא בפניו; לא הוגש כתב ערעור תוך שלושים הימים יראו את בקשת הרשות לערער ככתב ערעור.

סימן ב': ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת של רשם בית דין אזורי

76. ערעור על פסק דין של רשם יוגש, בכפוף לאמור בפרק זה, לבית הדין הארצי תוך חמישה עשר ימים מיום מתן פסק הדין, אם ניתן בפני המערער, או מהיום שבו הודע לו פסק הדין אם ניתן שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.

ערעור על פסק דין
של רשם

77. ערעור על החלטה אחרת של רשם יוגש לבית הדין האזורי, תוך שבעה ימים מיום מתן ההחלטה אם ניתנה בפני המערער, או מהיום שבו הודעה לו ההחלטה אם ניתנה שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.

ערעור על החלטה
אחרת של רשם

78. (א) ערעור על החלטת רשם בתביעת שכר עבודה או בתביעה לקצבה יוגש לבית הדין האזורי.

ערעור על פסק דין
של רשם בתביעת
שכר עבודה או קצבה
וערעור שכנגד [61]

(ב) המועד להגשת ערעור על פסק דין של רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה או לתשלום קצבה, הוא חמישה עשר ימים מיום מתן פסק הדין - אם ניתן בפני המערער, או מהיום שבו הומצא לו - אם ניתן שלא בפניו.

(ג) הערעור יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים; כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הרשם ואינו מערער, יהיה משיב בערעור; כתב הערעור יכול שיהיה לפי טופס 13 והוא יומצא לכל משיב.

(ד) היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שפסק הדין של הרשם טעון שינוי, יגיש על כך הודעה לבית הדין האזורי, בפירוט הנימוקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, אולם לא יאוחר מחמישה ימים לפני התחלת הדיון בערעור; העתק מההודעה יומצא לכל בעל דין העלול להיפגע מטענה זו.

סימן ג': ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי

79. ערעור על החלטה אחרת של רשם בית הדין הארצי יוגש לבית הדין הארצי תוך שבעה ימים מיום מתן ההחלטה אם ניתנה בפני המערער, או מהיום שבו הודעה לו ההחלטה אם ניתנה שלא בפניו, והוראות פרק זה יחולו על ערעור כאמור בשינויים המחוייבים.

ערעור על החלטה
אחרת של רשם בית
הדין הארצי

סימן ד': רשות לערער

80. בית דין הנותן רשות לערער רשאי לפרש את הבעיה שעליה ניתנה הרשות לערער, ומשעשה כן לא יטען המערער בבעיה שלא פורשה; אולם אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית הדין הארצי לפי תקנות 94 ו-110.

רשות מסוייגת
לערעור [67]

81. החלטה המרשה לערער אינה ניתנת לערער.

אין ערעור על רשות
לערער [68]
הגשת בקשת רשות
לערער - כהגשת
ערעור [69]

82. הוגשה בקשה לרשות לערער לבית הדין הארצי, רשאי בית הדין לדון בה כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה, אם הסכימו לכך בעלי הדין לערער, ואף ללא הסכמת בעל דין לאחר שניתנה לו הזדמנות להביע התנגדותו ונראה לבית הדין שלא תיפגע זכותו כבעל דין; החליט בית הדין כאמור, לא יחולו תקנות 85, 86(א), 87, 88, 97 ו-99 עד 105.

83. הוגשה בקשה לרשות לערער לבית הדין שלערוור וראה בית הדין כי הבקשה הוגשה בטעות משום שלמערער היתה זכות ערעור, רשאי בית הדין להחליט לדון בבקשה ככתב ערעור, בתנאים שיקבע; ההחלטה לא תינתן אלא לאחר שניתנה למשיב הזדמנות להביע התנגדותו לכך; החליט בית הדין כאמור, לא יחולו תקנות 87 ו-97.

הפיכת בקשת רשות
לערער לכתב ערעור

84. לא ערער בעל דין על החלטה אחרת והיא ניתנת לערער ברשות בלבד, אין בכך כדי לפגוע בזכותו להשיג על אותה החלטה בבואו לערער על פסק הדין במשפט; האמור בתקנה זו לא יחול על החלטה לפי סעיף 5 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968.

השגה על החלטה
אחרת [70]

85. (א) לבקשת רשות לערער המוגשת לבית הדין הארצי יצורפו העתקים של החלטות בית הדין האזורי באותו ענין, כשהם מאושרים בידי המזכיר הראשי או פקיד של בית הדין האזורי, או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו; אך רשאי בית הדין לדון בבקשה אף אם לא צורפו העתקים כאמור.

מסמכים שיצורפו
לבקשת רשות לערער
[71]

(ב) הבקשה תוגש בכתב במספר עותקים מספיק לבית הדין ולמשיבים, ותפרט בצורה תמציתית את הנימוקים שעליהם סומך המבקש את בקשתו.

(ג) החליט בית הדין לאחר שעין בבקשה שאין היא מצריכה תשובה - ידחנה מיד; החליט שהיא מצריכה תשובה, תומצא הבקשה למשיב ועליו להגיש את תשובתו בצורה תמציתית תוך חמישה עשר ימים מיום ההמצאה, או במועד מוקדם יותר שקבע לכך בית הדין, ובערעורים לפי סעיפים 64א, 127לד ו-200א לחוק הביטוח הלאומי - תוך שלושים ימים מיום ההמצאה.

86. (א) בתום התקופה לפי תקנה 85(ג) או לפניו - אם נתקבלה תשובת המשיב - יחליט בית הדין אחת מאלה:

החלטת בית הדין
הארצי [72]

(1) לדחות את הבקשה;

(2) ליתן רשות ערעור אם דרך כלל ואם לגבי בעיה מסויימת כאמור בתקנה 80;

(3) להורות על הגשת טענות נוספות בעל-פה.

(ב) החלטת בית הדין תומצא לבעלי-הדין אם ניתנה שלא בפניהם ואין צורך להשמיעה אלא אם כן הורה על כך בית הדין.

סימן ה': הגשת הערעור

87. (א) ערעור לבית הדין הארצי יוגש במסירת חמישה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים.

הגשת ערעור [73]

(ב) ערעור לבית הדין האזורי יוגש במסירת שלושה עותקים של כתב הערעור בצירוף עותקים נוספים כמספר המשיבים.

88. תובענות שאוחדו וניתנה בתובענה המאוחדת החלטה אחת, רשאי כל בעל דין לערער על ההחלטה ואין צורך להגיש ערעור נפרד לכל אחת מן התובענות שאוחדו.

ערעור על תובענות
שאוחדו [74]

89. בעלי דין אחדים בתובענה אחת רשאים להצטרף יחד בערעור אחד.

איחוד בעלי-דין [75]

90. כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הערכאה הקודמת ואיננו מערער, יהיה משיב בערעור.

מיהו המשיב [76]

91. בית דין של ערעור רשאי להורות על צירוף משיב שלא היה בעל דין; הורה כאמור, יתוקן כתב הערעור ויומצא לאותו משיב כתב הערעור המתוקן, ורשאי בית הדין לדחות את מועד הדיון בערעור, בתנאים שייראו לו צודקים, ורשאי בית הדין ליתן פסק דין כאילו היה המשיב שצורף בעל דין.

צירוף משיב בידי
בית הדין

92. הוראות סימן ג' לפרק ב' יחולו על ערעורים לבית הדין, ולענין זה כל מקום שנאמר "תובע", "נתבע" או "תובענה" - קרי "מערער", "משיב" ו"ערעור", לפי הענין.

תחולת הוראות [77]

93. (א) אלה הדברים שיכיל כתב ערעור:

תוכן כתב ערעור [78]

(1) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של המערער;

(2) שמו של כל משיב, מספר זהותו ומקום מגוריו, אם ניתן לבררם;

(3) שם בית הדין שנתן את ההחלטה שעליה מערערים, תאריך ההחלטה ומספר התיק של התובענה שבה ניתנה;

(4) מען לשם המצאה למערער;

(5) אם ניתנה ההחלטה שלא בפני המערער - התאריך שבו הומצאה לו, אם הומצאה, או ציון שההחלטה לא הומצאה;

(6) נימוקי הערעור.

(ב) כתב ערעור יפרט בצורה תמציתית את נימוקי ההתנגדות להחלטה שעליה מערערים שלא על דרך הויכוח או סיפור דברים.

94. המערער לא יטען נימוק התנגדות שלא פורש בכתב הערעור אלא ברשות בית הדין, אולם בית הדין בבואו להחליט בערעור לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערעור או שנטענו בבית הדין לפי תקנה זו.

נימוקים שלא פורשו
[79]

95. כתב ערעור ניתן לתיקון בכל עת שתיראה לבית הדין, ורשאי הוא בכל עת להורות על מחיקתו או תיקונו של כל נימוק שבערעור שאינו דרוש לענין, או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן או לסבכו או להשהותו.

מחיקת נימוקים
ותיקונם [80]

96. בית הדין רשאי, בכל עת, להורות למערער להמציא לו פרטים נוספים ומפורטים יותר לכל נימוק שבערעור, בתנאים שייראו לבית הדין, לרבות תשלום הוצאות.

פרטים נוספים
[81]

97. (א) אלה המסמכים שיש לצרף לכתב ערעור המוגש לבית הדין הארצי: חמישה העתקים של ההחלטה שעליה מערערים כשהם מאושרים בידי המזכיר הראשי או פקיד של בית הדין שעל החלטתו מערערים, או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, והעתקים נוספים מאושרים כאמור כמספר המשיבים.

מסמכים שיש לצרף לכתב ערעור [82]

(ב) מסמכים המצורפים לכתב ערעור המוגש לבית הדין האזורי, יהיו בשלושה עותקים כשהם מאושרים כאמור בתקנת משנה (א), וכן יצורפו העתקים נוספים מאושרים כאמור כמספר המשיבים.

מסמכים שיש להמציאם למשיבים

98. (א) ואלה המסמכים שיש להמציא למשיבים בערעור לבית דין:

(1) עותק של כתב הערעור;

(2) העתק ההחלטה שעליה מערערים.

(ב) היו משיבים אחדים מיוצגים על ידי עורך דין אחד או נציג אחד אחר, די בהעתק אחד מן המסמכים האמורים בתקנת משנה (א) בשביל כל המשיבים האלה.

סימן ו': ערעור שכנגד

99. היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שהחלטת בית דין קמא טעונה שינוי, יגיש על כך הודעה לבית הדין שלערו, בפירוט הנימוקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור כאמור בתקנה 98, אולם לא יאוחר מאשר חמישה ימים לפני התחלת הדיון בערעור, והעתק ההודעה יומצא לכל אחד מהמשיבים.

ערעור שכנגד טעון הודעה [83]

100. אי הגשת הודעה אין בה כשלעצמה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות לבית הדין שלערו לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, אך יכולה היא לשמש סיבה, לפי שיקול דעתו של בית הדין, לדחיית הדיון בערעור או לצו מיוחד להוצאות.

אי הגשת הודעה [84]

סימן ז': הדיון בערעור

101. אין לעורר התנגדות טכנית לכתב ערעור על יסוד פגם שבצורה.

פגם בצורת כתב הערעור [85] עיקרי טיעון בבית הדין הארצי

102. (א) נקבע תאריך לדיון בערעור, רשאי בית הדין הארצי להורות כי כל צד יגיש לבית הדין, במספר עותקים מספיק, את עיקרי טיעונו וימסור לצד שכנגד עותק מהם שבעה ימים לפחות לפני אותו תאריך;

(ב) עיקרי טיעון יכללו, בצורה תמציתית, את טענותיו של כל צד ואת האסמכתאות שבדעתו להסתמך עליהן כשהן מפורטות ליד כל טענה בנפרד.

סיכום טענות בכתב

103. (א) בית דין שלערו, רשאי, בצו, להורות לבעל הדין, לפני תחילת הדיון בערעור או במהלכו, לסכם את טענותיהם בכתב על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שקבע, בין בנוסף על טענות שבעל-פה, כולן או מקצתן, ובין במקומן, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה.

(ב) צו כאמור יקבע את סדרי הטענות הן שבעל-פה והן שבכתב וכל יתר הדברים הטעונים, לדעת בית הדין, הסדר בשל צו כזה.

(ג) בעל דין שלא הגיש סיכום טענותיו במועד, כהוראת בית הדין, דינו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית הדין הוראה אחרת.

104. לענין ההתייצבות בתאריך שנקבע לדיון בערעור, או לדיון נדחה, ינהגו כך:

אי-התייצבות בערעור [86]

(1) נמסרה הודעה על תאריך הדיון ואיש מבעלי הדין לא התייצב, רשאי בית הדין לדחות את הדיון או למחוק את הערעור;

(2) התייצב המערער ואילו המשיב לא התייצב לאחר שקיבל הודעה על תאריך הדיון, יתברר הערעור או שהדיון בו יידחה למועד אחר, כפי שיחליט בית הדין;

(3) התייצב המשיב ואילו המערער לא התייצב לאחר שקיבל הודעה על תאריך הדיון, יתברר הערעור או יימחק או יידחה הדיון בו למועד אחר, הכל כפי שיחליט בית הדין.

105. נמחק ערעור כאמור בתקנה 104, רשאי המערער, תוך שבעה ימים מיום המצאת ההחלטה על המחיקה, לבקש מבית הדין שלערו להשיב את הערעור; בית הדין רשאי להשיב את הערעור בתנאים שיראה לקבוע בדבר תשלום הוצאות או בענינים אחרים.

השבת ערעור שנמחק [87]

106. נדון ערעור על פי צד אחד לפי תקנה 104, רשאי בעל הדין הנעדר, לא יאוחר משבעה ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, לבקש מבית הדין שידון בערעור שנית; בית הדין רשאי לדון בערעור שנית, ואם יהיה צורך בכך - לבטל את פסק הדין שניתן כלפי כל בעל-הדין שבערעור או כלפי מקצתם, בתנאים שיראה לקבוע בדבר תשלום הוצאות או בענינים אחרים.

דיון שנית בערעור שנדון על פי צד אחד [88]

סימן ח': פסק הדין בערעור

107. בית הדין שלערעור יתן פסק דין או החלטה אחרת כתום הדיון או בתאריך אחר שעליו יודע לבעלי הדין; ההחלטה תהיה בכתב, תיחתם בידי בית הדין ויירשם בה תאריך נתינתה.

פסק דין בערעור
[89]

108. (א) פסק דינו של בית הדין שלערעור יכיל את אלה:

תוכן פסק הדין
[89א]

(1) השאלות הטעונות הכרעה;

(2) ההכרעה;

(3) נימוקי ההכרעה;

(4) הסעד שהמערער זכאי לו, אם ההחלטה שעליה ערער בוטלה או שונתה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) (1) עד (3), אם החליט בית הדין שלערעור לדחות ערעור, רשאי הוא לכלול בפסק דינו את קביעתו בדבר דחיית הערעור בלבד אם מתקיימים לדעתו, לגבי ההחלטה שעליה מערערים, כל אלה:

(1) אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;

(2) הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;

(3) אין לגלות טעות שבחוק.

109. (א) פסק דין יכול לאשר, לשנות או לבטל את ההחלטה שעליה מערערים; אך אם הגיעו בעלי הדין שבערעור לידי הסכם על צורת פסק הדין בערעור, רשאי בית הדין ליתן פסק דין לפי ההסכם.

פסק דין מוסכם
[90]

(ב) הסכימו בעלי הדין בערעור למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי בית הדין שלערעור, על פי בקשת בעל דין בכתב או בעל פה, ליתן פסק דין כאמור אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של הענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובית הדין שלערעור ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

110. בית הדין שלערעור מוסמך ליתן כל החלטה שצריך היה לתיתה או לאשר או לבטל את ההחלטה שניתנה ולהורות על דיון חדש או ליתן החלטה נוספת או אחרת, ככל שיחייב הענין; בית הדין רשאי להשתמש בסמכותו זו אף אם הערעור נוגע רק לחלק מן ההחלטה ורשאי הוא להשתמש בה לטובת המשיבים או בעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, אף אם לא הגישו ערעור או ערעור שכנגד.

סמכותו של בית הדין
בערעור [91]

111. בשימוע החלטה רשאי בית הדין שלערעור לקרוא רק את אותו חלק המפרט את הסעד או את ההכרעה שניתנו בערעור.

שימוע החלטה

112. על סמך החלטה של בית הדין שלערעור מותר לערוך פסיקתה כדרך שעורכים אותה בערכאה ראשונה, ויצוין בה התאריך שבו ניתנה ההחלטה.

פסיקתה [92]

פרק 11: טענת פסלות לישוב בדין

תק' תשנ"ב-1992

112א. (א) בקשה ששופט, רשם או נציג ציבור יפסול עצמו מלישב בדין לפי סעיף 39א לחוק (להלן - טענת פסלות), וערעור על החלטה בבקשה כאמור או בבקשה להיתר ייצוג לפי אותו סעיף, לא יוגשו אלא בהתאם להוראות פרק זה, על אף כל הוראה אחרת בענין הגשת בקשות או ערעורים בתקנות אלה.

סייג לתחולתן של
התקנות
תק' תשנ"ב-1992
תק' תשס"ד-2004

(ב) הוראות אחרות בתקנות אלה יחולו לענין טענת פסלות במידה שאינן סותרות הוראות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

112ב. בתחילת הדיון בתובענה או בערעור, ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות; לא היה באפשרותו לטעון אותה טענה בשלב האמור, רשאי הוא לטענה לאחר מכן, ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

מועד לטענת פסלות
תק' תשנ"ב-1992

112ג. (א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטה בענין טענות פסלות או בענין היתר ייצוג יודיע על כך לבית הדין, ומשהודיע כך, יימשך המשפט, זולת אם החליט השופט המותב או הרשם, לפי הענין, מנימוקים שיירשמו, שיש להפסיקו.

ערעור על החלטה
תק' תשנ"ב-1992
תק' תשע"א-2011

(ב) הערעור יוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הודעה לבעל הדין ההחלטה בבקשה; בערעור יפורטו כל נימוקי ההתנגדות להחלטה ויצורף לו תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה; בו ביום ימציא המערער עותק מהערעור על מצורפיו, במישרין, לכל אחד מבעלי הדין; היו בעלי דין אחדים מיוצגים בידי עורך דין אחד, די בהמצאת עותק אחד בשביל כל בעלי הדין המיוצגים כאמור.

תק' תשס"ד-2004

(ג) נשיא בית הדין הארצי לעבודה או מי שדן בערעור רשאי להורות לבקשת המערער בכתב הערעור, על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

תק' תשע"א-2011

(ד) כל בעל דין אחר רשאי להשיב לערעור; תשובת בעל דין תוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, יפורטו בה כל נימוקיו ויצורף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לתשובה; לא הוגשה תשובה בתוך עשרה ימים כאמור, רשאי בית הדין להחליט בערעור לאלתר על יסוד הטענות בכתב שבפניו.

(ה) מי שדן בערעור רשאי, מטעמים מיוחדים, ליתן, לבקשת בעל דין בכתב ערעור או בכתב תשובה, הזדמנות לטעון טענות נוספות בכתב או בעל פה, וכן לבקש מהשופט, הרשם או נציג הציבור אשר על החלטתו הוגש ערעור להעיר את הערותיו.

(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדיון בתובענה לשופט אחר או לרשם אחר או להחליף את נציג הציבור באחר, רשאי השופט או הרשם או המומת, לפי הענין, לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לו נכון וצודק בנסיבות הענין.

פרק ד': הוראות כלליות

סימן א': תשלום הוצאות

תק' תשע"ו-2016

113. בכפוף להוראות כל חיקוק, יהיה ענין ההוצאות בכל תובענה, ערעור או הליך אחר, מסור לשיקול דעתו של בית הדין או של הרשם, ואם בבקשה פלונית או בדיון פלוני ניתן צו להוצאות לא ייפגע צו זה על ידי כל צו אחר להוצאות שיינתן לאחר מכן שלא בדרך ערעור על הצו הראשון.

הכלל בדבר הוצאות [93]

114. (א) בית הדין או הרשם, כשהוא פוסק ההוצאות, רשאי לקבוע סכום קצוב, ואם לא קבע סכום קצוב, ישום הרשם את ההוצאות.

סכום ההוצאות [94]

(ב) חייב בית הדין בעל דין בתשלום הוצאותיו של בעל הדין שכנגד, רשאי הרשם לקבוע סכום הוצאות אלה - במקרה שהן אגרות בית הדין, מס בולים, שכר בטלת עדים, שכר מומחים ודמי לינה - לפי החומר שבתיק בית הדין, בלי שיהיה צורך בהגשת בקשה ושלא בפני בעל הדין, ובין שנקבע גם סכום שכר טרחת עורך דין ובין שלא נקבע.

115. צו לתשלום הוצאות ניתן להוציא לפועל כדרך שמוציאים לפועל פסק דין של בית הדין לתשלום סכום כסף.

אכיפת צו הוצאות [95]

116. עורך דין שהוא בעל דין וטוען לעצמו, הוא גופו או באמצעות משרדו, ונפסקו לו הוצאות, זכאי הוא שייכללו בשומה ההוצאות שהיה מקבל אילו העסיק עורך דין.

עורך דין שהוא בעל דין [96]

116א. (א) שופט בית הדין או הרשם רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום כל הוצאותיו של נתבע.

ערובה לתשלום הוצאות תק' תשע"ו-2016

(ב) היה התובע מי שאינו תושב ישראל ואינו אזרח אחת המדינות בעלת האמנה לפי תקנות לביצוע אמנת האג 1954 (סדר הדין האזרחי), התשכ"ט-1969, יורה שופט בית הדין או הרשם לתובע, לבקשת נתבע, להפקיד ערובה לתשלום הוצאותיו של הנתבע, זולת אם הראה התובע ראשית ראייה להוכחת תביעתו או שהוא הראה כי הנתבע יוכל להיפרע את הוצאותיו ממנו אם התביעה תידחה או אם ראה שופט בית הדין או הרשם לפטור את התובע מטעמים מיוחדים שירשמו.

(ג) הורה שופט בית הדין או הרשם על הפקדת ערובה ולא הופקדה ערובה בתוך המועד שנקבע, תימחק התובענה, זולת אם הורשה התובע להפסיקה.

סימן ב': אימות עובדות

117. (א) בכל הליך שהוגש על פי תקנות אלה, רשאי בית הדין או הרשם להורות למגיש כי העובדות שעליהן הוא מסתמך יאומתו באזהרה שתימסר בפני הרשם, או בתצהיר (בסימן זה - הצהרת אימות).

הצהרת אימות [97]

(ב) נמסרה ההצהרה, יערוך הרשם את הצהרות האימות וירשום אותה בפרוטוקול שיצרף לתיק התובענה; העתק ההצהרה יומצא לבעל הדין שכנגד.

118. (א) רצה בעל דין לחקור את מי שמסר הצהרת אימות חקירה שכנגד, יודיע על כך למגיש הצהרת האימות וידרוש את התייצבותו של המצהיר לשם חקירה שכנגד בשעת הדיון; ההודעה תומצא מבעוד מועד כדי ליתן למצהיר שהות מספקת להתכונן ולהגיע למקום הדיון.

חקירת המצהיר [98]

(ב) בית הדין רשאי בכל עת לדרוש, מיזמתו הוא, התייצבותו של מצהיר הצהרת האימות לשם חקירה שכנגד.

119. הורה בית הדין או הרשם על הגשת הצהרת אימות כאמור בתקנה 117, ולא נמסרה הצהרה תוך המועד שנקבע לכך, או שנמסרה הצהרת האימות אך המצהיר לא התייצב לחקירה שכנגד משנדרש לכך בידי בית הדין או בעל הדין, רשאי בית הדין שלא להיזקק לעובדות שהצהרת האימות אימתה או צריכה היתה לאמת.

הימנעות מאימות או מחקירה שכנגד [99]

סימן ג': שונות

120. עניינים אחדים התלויים ועומדים בבית דין אחד וכרוכות בהם שאלות זהות או שאלות דומות, של משפט או של עובדה, רשאי בית הדין, לפי שיקול דעתו, להורות על איחודם, בין על פי בקשת בעל דין ובין ללא בקשה כזאת, ובתנאים שייראו לו.

איחוד עניינים מטעם בית הדין [100]

120א. היה בעל דין או עד קטין שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, יציין מגיש כתב בי-הדין את עובדת היותו קטין בראש כתב בי-הדין סמוך לשם הקטין; כלל כתב בי-דין שהוגש לבית הדין מידע על מצבו הבריאותי, הגופני או הנפשי של הקטין או שיש חשש שפרסומו של מידע כאמור לרבות מידע לפי סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התשי"ד-1960, אסור לפי דין, יגיש בעל הדין הודעה על כך לבית הדין.

בעל דין או עד שהוא קטין
תק' (מס' 2)
תשע"ג-2013

121. מסמך שיש לערכו לפי אחד הטפסים שבתוספת יהיה ערוך בשינויים המחוייבים לפי הנסיבות ואין חובה שיהיה העתק מילולי ממנו.

עריכת טופס [101]

122. כל הנזקק לטפסים המפורטים בפסקאות (1), (2) או (3) יוכל לקבלם חינם כמפורט להלן:

קבלת טפסים
בהליכים מסורתיים
[102]

(1) טופס 2 להגשת תביעה לתשלום שכר עבודה, טופס 6 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור, טופס 3 להגשת תביעה לתשלום פיצויי פיטורים, טופס 7 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור, טופס 4 להגשת תביעה לתשלום קצבה, טופס 8 להגשת כתב הגנה בתביעה כאמור או טופס 13 להגשת ערעור על החלטת רשם בתובענה לתשלום שכר עבודה או קצבה - בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה, בכל סניף של משרד העבודה והרווחה ובמשרדו של כל ארגון עובדים שביקש זאת מהמזכיר הראשי של בית הדין;

(2) טופס 11 לערעור גימלאות - בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה, בלשכת הממונה על תשלום גימלאות, בלשכת נציב שירות המדינה ובכל לשכה מחוזית של נציבות שירות המדינה;

(3) טופס 12 לערעור תעסוקה - בכל מזכירות של בית דין אזורי לעבודה ובכל לשכת שירות תעסוקה.

123. בענין תיקון טעות בפסיקתה או בהחלטה ינהג בית הדין כאמור בסעיף 81 לחוק בתי המשפט, והוא הדין לגבי הרשם לענין פסיקתה או החלטה שנחתמו בידו.

תיקון טעויות [103]

124. בית הדין רשאי, בכל עת, לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, וליתן הוראות בדבר הוצאות או בעניינים אחרים ככל שייראה לו צורך, וחובה לעשות כל התיקונים הדרושים כדי לפסוק בשאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהחלטה שנתן.

טמכות כללית לתקן פגם בהליך [104]

125. מועד או זמן שקבע בית הדין או הרשם לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריך מזמן לזמן, אף שנסתיים המועד או הזמן שנקבע מלכתחילה; נקבע המועד או הזמן בחיקוק, לרבות בתקנות אלה, רשאי הוא להאריך מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הארכת מועדים
[105]

126. תקופת פגרה של בית הדין לא תבוא במנין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית הדין או הרשם, אלא אם כן הורה בית הדין או הרשם, לפי הענין, אחרת.

תקופת פגרה לא תבוא במנין [105א]

127. מחיקת הליך אינה מעשה בית דין ואין בה, כשהיא לעצמה, כדי למנוע את התובע מלהגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה.

מחיקה אינה מעשה בית דין [107]

128. אי קיום תקנות אלה, או כל נוהג הקיים אותה שעה, אינו פוסל שום הליך, אלא אם כן הורה כך בית הדין, אך מותר לבטל הליך, כולו או מקצתו, כהליך שאינו כראוי או לתקנו או לנהוג בו בדרך אחרת, כפי שייראה לבית הדין, והוא הדין לגבי הרשם בהליכים שבפניו.

אי קיום התקנות
[108]

129. על הליכים לפי תקנות אלה יחולו, בשינויים המחוייבים, תקנות סדר הדין האזרחי המפורטות להלן:

תחולת תקנות סדר הדין האזרחי
תק' תשפ"א-2020

(1) תקנות 70 ו-71 לענין הגשת העתק מסמך והצגת ראיות במדיה אלקטרונית או דיגיטלית על ידי בעל דין;

(2) תקנה 72 לענין מתן עדות בהיוועדות חזותית;

(3) תקנה 73 לענין מתן עדות מוקדמת;

(4) תקנות 94 עד 110, 124 עד 128 לענין סעד זמני, וכן תקנה 132 לענין סעד בעת מתן פסק הדין או בתכוף לו;

(5) תקנה 145 לענין עיכוב ביצוע וסעד זמני בשל ערעור;

(6) תקנות 158 עד 169 לענין המצאת כתבי בי-דין;

(7) תקנות 170 ו-171 לענין ייפוי כוח, ואם בעל הדין מיוצג על ידי עורך דין – גם תקנה 9(ה).

130. תקנות בתי משפט והוצאה לפועל (החזקת פקדונות וקנסות), תשמ"א-1981, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על פקדונות שהופקדו וקנסות ששולמו בבית דין.

תחולת תקנות בדבר
החזרת פקדונות
[109א]

131. תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשכ"ט-1969 - בטלות.

132. תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה), והן יחולו גם על עניינים התלויים ועומדים ביום התחילה לפני בית הדין או הרשם.

ביטול

תחילה והוראות
מעבר

דן מרידור
שר המשפטים

י"ח בתשרי תשנ"ב (26 בספטמבר 1991)

תקנות בית הדין לעבודה (קביעת סכום התביעה בדיון מהיר), תש"ן-1990

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 31(א) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 (להלן – החוק), ובהתייעצות עם נשיא בית הדין הארצי לעבודה, עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעתנו הם יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אנו מתקינים תקנות אלה:

1. קביעת סכום סכום התביעה או שווי הנושא בדיון מהיר בפני שופט או רשם לא יעלה על 37,100 שקלים חדשים ליום הגשת התביעה; לענין זה, "סכום התביעה או שווי הנושא" – (1) לגבי דיון לפני שופט – לא כולל פיצויי הלנה או הפרשי הצמדה או ריבית ליום הגשת התביעה; (2) לגבי דיון לפני רשם – הסכום שהוא מוסמך לדון בו לפי סעיף 27 לחוק, לא כולל פיצויי הלנה או הפרשי הצמדה או ריבית ליום הגשת התביעה.	2. ביטול
(א) בתקנה זו, "השכר הממוצע" – כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968. (ב) ביום 1 בינואר של כל שנה יוגדל הסכום הנקוב בתקנה 1 ויהיה כסכום של שלוש פעמים השכר הממוצע לאותו יום; סכום מוגדל כאמור יעוגל למאה השקלים החדשים הקרובים. (ג) מנהל בתי המשפט יפרסם ברשומות הודעה על הסכום שהוגדל לפי תקנה זו.	1. הצמדה הממוצע
2. תקנות בית הדין לעבודה (קביעת סכום התביעה בדיון מהיר), התשמ"ז-1986 – בטלות.	2. ביטול

יצחק שמיר
ראש הממשלה
ושר העבודה
והרווחה

דן מרידור
שר המשפטים

